

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Středočeský kraj

**Sdružení vodohospodářů České republiky, z.s.
oblast Kutná Hora**

pracovní materiál

XXXI. SETKÁNÍ VODOHOSPODÁŘŮ V KUTNÉ HOŘE

na téma:

VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ V ROCE 2016 SUCHO

konané pod záštitou

**ministra zemědělství Ing. Mariana Jurečky,
starosty Města Kutné Hory Bc. Martina Starého, DiS**

květen 2016

Vážené účastnice a vážení účastníci,

těší mě, že vás mohu touto cestou pozdravit a ocenit vaši mnohaletou aktivitu orientovanou na výměnu zkušeností a na možnosti, jak zkvalitnit péči o vodu na našem území.

Význam vody si většinou uvědomíme až ve chvíli, kdy je jí nedostatek. To se projevilo především loni, kdy delší období bez srážek způsobilo ztráty v zemědělství a byla ohrožena řada dosud dostatečných vodních zdrojů. Projevil se pokles hladiny podzemních vod, rychle se zmenšovalo množství vody v menších vodních nádržích a ve velkých přehradních nádržích poklesly hladiny i o desítky metrů.

Od roku 1997 bylo naše území zasaženo devíti až extrémními povodněmi, významná sucha se však ve stejném období objevila jen dvakrát. Oba případy, v letech 2003 a 2015, ale prokázaly, jak může být naše území, z něhož prakticky všechna voda odtéká do okolních států, ohrožené nedostatkem disponibilních vodních zdrojů.

S ohledem na možné důsledky změny klimatu, které se projeví zejména delším obdobím sucha v letních měsících, vznikla v roce 2014 dohodou resortů zemědělství a životního prostředí „Pracovní komise VODA-SUCHO“. Jejím cílem je vytvořit koncepci pro omezení následků sucha pro území České republiky a předložit jí vládě do 30. června 2017.

V návaznosti na práci této Komise jsme na Ministerstvu zemědělství zpracovali návrh na financování 12 programů konkrétních opatření na posílení vodních zdrojů, k zadržení vody v krajině, omezení odtoku z melioračních drenáží a na podporu obnovy, rekonstrukce a rozvoje závlah.

S jednotlivými kroky Ministerstva vás na této konferenci seznámí moji kolegové.

Přeji vám zajímavé jednání a úspěchy v každodenní práci.

Marian Jurečka

ministr zemědělství

Mediální partneři setkání:

Sponzor setkání:

ÚNS - Laboratorní služby, s.r.o.,
Kutná Hora

OBSAH:

Ing. Marcela Pavlová: Novela stavebního zákona	4
RNDr. Tomáš Hrdinka, Ph.D. Sucho a věci související s činností meziresortní komise VODA-SUCHO.....	10
Ing. Milena Veverková: Nakládání se sedimenty	17
JUDr. Ing. Emil Rudolf: Právní úprava péče o životní prostředí ve světle novinek 2015/2016	23
JUDr. Ing. Emil Rudolf: Právní předpisy péče o životní prostředí - aktuální stav	25
RNDr. Svatopluk Šeda: Systémová opatření vedoucí ke zmírnění nedostatku podzemní vody vlivem sucha	31
Mgr. Veronika Vytejčková Vybrané problémy vodoprávní praxe	37
JUDr. Zdeněk Horáček, Ph.D.: Vodní díla jako samostatné věci a vlastnictví vodních děl	38
Ing. Karel Plotěný: Minimalizace spotřeby vody komplexním přístupem k hospodaření s vodou	39
RNDr. Pavel Punčochář: Hrozba sucha na území ČR a aktivity ministerstva zemědělství k omezení jeho následků	61
JUDr., RNDr., Ph.D. Jitka, Jelínková: Novela přestupkového zákona, kodex správního trestání	69

MARCELA PAVLOVÁ

NOVELA STAVEBNÍHO ZÁKONA

slide 1

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

PROGRAMOVÉ PROHLÁŠENÍ VLÁDY

V oblasti územního plánování a stavebního řádu připraví vláda novelu stavebního zákona, která přinese zjednodušení a zrychlení povolovacích řízení.

- novela SZ byla zařazena v Plánu legislativních prací vlády na rok 2015

---

slide 2

Časový harmonogram novely SZ

AKCE	PŘEDPOKLÁDANÝ TERMÍN
Zpracování návrhu zákona (RIA, důvodová zpráva, návrh zákona, text zákona s vyznačením změn) + změnový zákon	květen 2015
Mezirezortní připomínkové řízení + vypořádání uplatněných zásadních připomínek	červen – prosinec 2015
Předložení návrhu zákona na Úřad vlády ČR	28. 1. 2016
Předpokládaná účinnost zákona	????

3

---

slide 3

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Legislativní proces

Současně s novelou stavebního zákona se ke změně navrhuje vybraná ustanovení 34 souvisejících zákonů.

Důvody ke změně:

- vazby na novelu stavebního zákona
- upřesnění ochrany veřejnoprávních zájmů podle zvláštních právních předpisů
- odstranění legislativních anomálií týkajících se působnosti stavebních úřadů

---

slide 4

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

SOUVISEJÍCÍ ZÁKONY

1. č. 133/1985 Sb., o požární ochraně	20. č. 164/2001 Sb., lázeňský zákon
2. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči	21. č. 185/2001 Sb., o odpadech
3. č. 44/1988 Sb., horní zákon	22. č. 254/2001 Sb., vodní zákon
4. č. 62/1988 Sb., o geologických pracích	23. č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích
5. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny	24. č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci
6. č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti	25. č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách
7. č. 266/1994 Sb., o drahách	26. č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích
8. č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě	27. č. 127/2005 Sb., o elektronických
9. č. 289/1995 Sb., o lesích	28. komunikacích
10. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích	29. č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií
11. č. 49/1997 Sb., o civilním letectví	30. č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi
12. č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku	31. č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním
13. č. 166/1999 Sb., veterinární zákon	odpadem
14. č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy	32. č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby
15. č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze	dopravní, vodní a energetické
16. č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném	infrastrukturu
17. č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném	33. č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší,
18. č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií	34. č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém
19. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na	úřadu
životní prostředí (EIA)	

slide 5

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Základní teze novely SZ na úseku ÚR + SŘ

- jedno rozhodnutí zahrnující všechna povolení potřebná k realizaci záměru
- spojení procesů posuzování vlivů na životní prostředí s povolováním stavby
- upřesnění působnosti dotčených orgánů

slide 6

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

A. jedno povolující rozhodnutí

Změna principu:

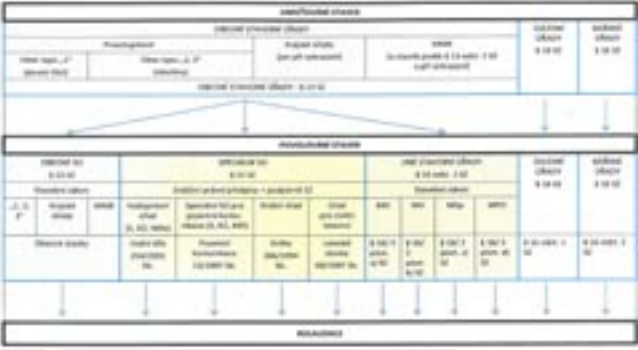
- jedno povolovací rozhodnutí
- pouze na žádost stavebníka územní rozhodnutí a následné stavební povolení (zachování dnešního principu)

NOVELA STAVEBNÍHO ZÁKONA

slide 7

 MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

PŘEHLED KOMPETENCÍ STAVEBNÍCH ÚRADŮ

---

slide 8

 MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

A. jedno povolující rozhodnutí

Posílení postavení úřadů územního plánování:

vždy dotčený orgán + vydání závazného stanoviska z hlediska:

- souladu záměru s územně plánovací dokumentací
- souladu záměru s cíli a úkoly územního plánování

bez ohledu na to, který stavební úřad bude rozhodovat

---

slide 9

 MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

A. jedno povolující rozhodnutí

Varianty možného řešení:

1/ obecná stavba

- příslušný k vedení řízení obecný SÚ
- řad územního plánování DO + vydává závazné stanovisko

---

slide 11

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

A. jedno povolující rozhodnutí

2/ Speciální stavba :

- stavba pozemní komunikace
- stavba dráhy
- stavba vodního díla

příslušný k vedení řízení speciální stavební úřad

- úřad územního plánování v postavení DO
- vydává závazné stanovisko

---

slide 12

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

A. jedno povolující rozhodnutí

3/ Jiná stavba stavba :

- stavba energetické infrastruktury v působnosti MPO

příslušný k vedení řízení MPO

- úřad územního plánování v postavení DO
- vydává závazné stanovisko

---

slide 13

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

A. jedno povolující rozhodnutí

4/ soubor staveb

příslušný k vedení řízení ten SÚ, který by byl příslušný k povolení stavby hlavní

- ostatní SÚ a úřad územního plánování v postavení DO
- vydávají závazná stanoviska

NOVELA STAVEBNÍHO ZÁKONA

slide 14

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

B. EIA a povolení stavby

- integraci EIA do řízení se docílí zrychlení – nebude předcházet samostatný postup EIA
- zůstane zachována příslušnost orgánů EIA se všemi kompetencemi
- závazné stanovisko EIA
  - bude vydáváno v rámci územního nebo koordinovaného řízení
  - stanoví podmínky z hlediska vlivů na ŽP
  - SÚ musí podmínky DO ve výroku rozhodnutí respektovat

---

slide 15

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

B. EIA a povolení stavby

- bude zajištěno respektování požadavků Směrnice EIA
- celý proces koordinovaného řízení bude veden v součinnosti SÚ s orgánem EIA
- k žádosti o vydání jednotného povolení stavebník doloží jednu dokumentaci – její součástí bude samostatná část o vlivech na ŽP

---

slide 16

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

C. DOTČENÉ ORGÁNY

<p>Stav:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Roztříštěnost právní úpravy (více než 40 zákonů) ▪ Různé způsoby vyjadřování (závazná stanoviska, vyjádření, rozhodnutí) ▪ Nejednoznačnost věcné působnosti 	<p>Navrhovaná změna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Upřesnění působnosti DO (rozsah, forma, vazby a postupy podle SZ) ▪ Sjednocení forem vyjadřování (pouze závazná stanoviska) ▪ Zpřesnit součinnost DO a stavebního úřadu ▪ Obsah závazného stanoviska důsledně zaměřit na ochranu veřejných zájmů
---	---

---

slide 17

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

NSZ + „obyčejný“ stavebník

- ploty do výšky 2m, které nehraničí s veřejným prostranstvím budou mimo režim stavebního zákona
- u všech rodinných domů postačí ohlášení stavebnímu úřadu
- bazén nebo skleník na pozemku RD nebo stavby pro rodinnou rekreaci nebude vyžadovat stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu

---

---

slide 18

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Zásadní rozpory s připomínkovými místy

- vyjádření veřejnoprávního charakteru povolení stavebního úřadu
- koordinované řízení pro soubor staveb, kde vedlejší stavbou je stavba vodního díla, která vyžaduje povolení nakládání s vodami
- integrace EIA do územního řízení nebo koordinovaného řízení

---

slide 19

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

DĚKUJI ZA POZORNOST

Ing. Marcela Pavlová, ředitelka odboru stavebního řádu

e-mail: marcela.pavlova@mmr.cz
tel.: +420 224 862 267
GSM: +420 731 628 446

TOMÁŠ HRDINKA

SUCHO A VĚCI SOUVISEJÍCÍ S ČINNOSTÍ MEZIRESORTNÍ KOMISE VODA-SUCHO

slide 1

Meziresortní komise VODA-SUCHO
její činnost a opatření, které z komise vzešly

XXXI. Setkání vodohospodářů, 24. 5. 2016 Tomáš Hrdinka

---

slide 2

Příčiny vedoucí ke vzniku meziresortní komise VS

VUV TGM

zdroj: IDNES

zdroj: ČHMÚ

---

slide 3

Mezníky vzniku a činnosti meziresortní komise VS

VUV TGM

9. duben 2014

- 1. jednání pracovní skupiny SUCHO, zřízené na žádost ministra ŽP v reakci na sucho 2013/2014, vytvoření dokumentu opatření proti negativním dopadům sucha

červenec 2014

- navázání spolupráce se pracovní skupinou VODA, zřízenou na žádost ministra zemědělství v roce 2013, s cílem spojení obou pracovních skupin na základě dohody obou ministrů

srpen 2014

- sloučení dokumentů obou pracovních skupin týkajících se problematiky sucha, návrh výkonného výboru a poradního orgánu budoucí meziresortní komise VODA-SUCHO

---

slide 4

Mezníky vzniku a činnosti meziresortní komise VS

9. říjen 2014

- 1. jednání výkonného výboru meziresortní skupiny VODA-SUCHO, projedání a připomínkování sloučeného dokumentu opatření, doplnění dalších opatření z řad výkonného výboru a poradního orgánu komise

19. února 2015

- 2. jednání výkonného výboru meziresortní skupiny VODA-SUCHO, oficiální jmenování členů komise ministry zemědělství a ŽP, finální připomínkování sloučeného dokumentu opatření proti negativním dopadům sucha

duben 2015

- odeslání sloučeného materiálu opatření do MPŘ, po vypořádání připomínek postoupení dokumentu Vládě ČR

slide 5

Mezníky vzniku a činnosti meziresortní komise VS

29. červenec 2015

- schválení materiálu opatření proti suchu Vládou ČR přijetím usnesení č. 620 k suchu

2. pol. 2015 a dále

- postupné naplňování úkolů (celkem 50 úkolů) dle usnesení č. 620 prostřednictvím gesčně odpovědných resortů

březen 2016

- vyhotovení odečtu prací za r. 2015 a plánu prací na r. 2016 dle usnesení č. 620 (informace Vládě ČR)

květen 2016

- předpoklad zahájení prací na přípravě koncepce k suchu a finalizace projektu „SUCHO“ v gesci MŽP

slide 6

Dokument opatření proti negativním dopadům sucha č. 620/2015

Cílem vládou schváleného materiálu (usnesení vlády č. 620) je:

- 1) připravit realizaci aktivit a preventivních opatření vedoucích k zabezpečení hlavních cílů uvažovaných plánů pro zvládnutí sucha (→ novelizace zákona o vodách)
- 2) vytvořit informační základ pro **návrh souhrnné koncepce** řešení problematiky negativních dopadů výskytu sucha a nedostatku vody (termín **30. 6. 2017**)

SUCHO A VĚCI SOUVISEJÍCÍ S ČINNOSTÍ MEZIRESORTNÍ KOMISE VODA-SUCHO

slide 7

Výkonný výbor meziresortní komise VODA-SUCHO

Jméno a příjmení	titul	organizace	úkol
1. GAŠPÁREK Jan	Ing., Ph.D.	ČHMÚ	nadřazený ředitel pro hydrologii
2. HLAVNÍK Jiří	Ing., Ph.D.	VÚMOP	ředitel
3. KALAL Petr	Ing.	MŽP	ředitel odboru ministerstva
4. KLAPÁLE Jiří	Ing.	MŽP	ředitel odboru ochrany přírody a krajiny
5. KOLHAR Ivan	plk. Ing.	HS	ředitel odboru ochrany obyvatelstva a krizového řízení
6. KUBELA Petr	RNDr.	Pos. vlády	generální ředitel
7. KULHAROVÁ Pavlína	Ing.	MPO	ředitelka odboru ekologie
8. MARADOVÁ Štefana	Ing.	SPU	vedoucí ředitelka
9. NOVÝČEK Josef	Ing.	MŽP	ředitel odboru ochrany vod
10. POKOROVÁ Lenka	Ing.	MŽP	ředitelka odboru ministerstva
11. PUNČOCHÁŘ Pavel	RNDr., ČSc.	MŽP	vedoucí ředitel odboru vodního hospodářství
12. ŘEŠEK Marie	Mgr.	VUV TGM	ředitel
13. SOKAL Pavel	Ing.	MŽP	vedoucí ředitel odboru přírodních památek a národních parků
14. ŠKARVÁK Tomáš	Ing.	SNR	ředitel odboru územního plánování
15. ŠVALBIČOVÁ Lenka	doc. Ing., Ph.D.	SÚP	vedoucí ředitelka
16. ŠTANKA Miroslav	Ing., ČSc.	AA ČR	prezident
17. ŠTANKA Ondřej	Ing.	SOUK	ředitel

---

slide 8

Poradní orgán meziresortní komise VODA-SUCHO

Jméno a příjmení	titul	organizace	úkol
1. HÁJKOVÁ Marie	MUDr., ČSc.	MŽP	vedoucí odboru bezpečnosti a krizového řízení
2. BEJVAL Jiří	Ing.	MŽP	ředitel odboru bezpečnosti a krizového řízení
3. KUBELA Petr	Ing.	VUV TGM	vedoucí odboru pro vlivy a odbornou pomoc
4. DAVIDOVÁ Lenka	Ing.	MŽP	vedoucí odboru ochrany vod
5. FANFAN Josef	prof. Ing., ČSc.	MÚJ ČU	vedoucí ekolog
6. HANYS Marie	Ing.	AK ČR	ředitelka
7. FENCL Luboš	Ing.	ŽS	ředitelka odboru zemědělské výroby
8. VILHANIČEK Pavel	doc., Dr., Ph.D.	ČZPÚ	hydrolog
9. HAVEL Petr	Ing.	RAI	vedoucí odboru
10. HODVÍČEK Jan	RNDr.	Pos. vlády	generální ředitel
11. HŮBA Jan	Ing., Ph.D.	AS ČR	prezident
12. CHLUBÍK Filip	RNDr.	TAMÚ	agronomický odborník
13. ŠKARVÁK Tomáš	prof. Ing., ČSc.	AV ČR	ředitel odboru zemědělské výroby
14. ŠKARVÁK Tomáš	Ing., ČSc.	MŽP	vedoucí odboru zemědělské výroby
15. KŘÍŽEK Luboš	Ing., ČSc.	VUV TGM	hydrolog
16. KRTOŠ Václav	Ing.	Paedagogický ústav	ředitel odboru zemědělské výroby
17. KUBELA Petr	Ing.	MŽP	ředitel odboru bezpečnosti a krizového řízení
18. KUBELA Petr	Ing.	MŽP	ředitel odboru bezpečnosti a krizového řízení
19. LAMBA Jan	Ing.	MŽP	vedoucí odboru ochrany vod
20. NOVÝČEK Josef	Ing.	ŽS a MŽP	ředitel
21. NOVÝČEK Josef	Ing.	SNR	ředitel
22. NOVÝČEK Lenka	Ing.	ACR	vedoucí odboru přírodních památek a národních parků
23. ŘEŠEK Marie	Ing.	ACR	vedoucí odboru ochrany přírody a krajiny
24. POKOROVÁ Lenka	prof. Ing., ČSc.	AV ČR	vedoucí odboru zemědělské výroby
25. POKOROVÁ Lenka	prof. Ing., ČSc.	ČZPÚ ČU	ředitelka odboru zemědělské výroby
26. POKOROVÁ Lenka	prof. Ing., ČSc.	ČZPÚ ČU	ředitelka odboru zemědělské výroby
27. POKOROVÁ Lenka	prof. Ing., ČSc.	ČZPÚ ČU	ředitelka odboru zemědělské výroby
28. POKOROVÁ Lenka	prof. Ing., ČSc.	ČZPÚ ČU	ředitelka odboru zemědělské výroby
29. POKOROVÁ Lenka	prof. Ing., ČSc.	ČZPÚ ČU	ředitelka odboru zemědělské výroby
30. POKOROVÁ Lenka	prof. Ing., ČSc.	ČZPÚ ČU	ředitelka odboru zemědělské výroby
31. POKOROVÁ Lenka	prof. Ing., ČSc.	ČZPÚ ČU	ředitelka odboru zemědělské výroby

---

---

slide 9

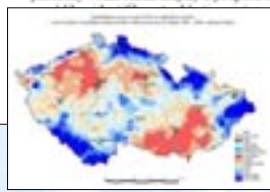
Dokument opatření proti negativním dopadům sucha

III.

Příprava realizace opatření pro zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody

1. Úvod

Truť velkého sucha, která se na území České republiky vyskytuje, pochází z atmosférických srážek. Pobaha České republiky na rozdíl od mnoha ostatních států nemá dostatek srážek, aby byla vyhovující pro všechny potřeby občiv. Neustálý útlak hospodářství v krajích, kdy byly odměněny dříve krajinné prvky, například vodní toky a pozemní sceleny do rozsáhlých písečných hřbetů, se nyní přivodí vodní režim krajiny a podpoří se rozvoj degradace půdy. Již nyní lze na území České republiky suchem (viz obr. 1). Dle dostupných údajů do budoucna s vysokou pravděpodobností očekáváme zvýšení výparu vody a prohloubení i délky sucha.

- monitorovací a informační opatření
- legislativní opatření
- organizační a provozní opatření
- ekonomická opatření
- technická opatření
- environmentální opatření
- jiná opatření

---

slide 10

Dokument opatření proti negativním dopadům sucha

Úkol A/1	Provést revizi reprezentativnosti a navrhnout úpravu a doplnění situčního/provozního monitoringu množství povrchových a podzemních vod a monitoringu klimatických a půdních ukazatelů, profilů v suchem ohrožených oblastech nebo v oblastech indikativních pro vznik hydrologického a půdního sucha.
Zajištění	MŽP, MZe
Součinnost	ČHMÚ, podniky Povodí, krajské úřady, DIAMO s. p., Palivový kombinát Ústí n. L., s. p., Centrum pro výzkum globální změny AV ČR (Czech Globe), Mendelova univerzita Brno
Termín	2015

Úkol A/5	Podporovat výchovu, vzdělávání a osvětu dětí, mládeže, široké i odborné veřejnosti a podnikové sféry v oblasti efektivního nakládání s vodními zdroji a jejich ochrany před znečištěním. Podporovat dlouhodobou osvětu v oblasti šetření a nakládání s vodou, ochrany vodních zdrojů a retence vody v krajinné (vzdělávací a demonstrační projekty, média veřejné služby, sociální sítě, kampaně na úrovni samospráv obcí a krajů apod.), mimo jiné i s využitím Místní agendy 21 (MA 21) a s využitím portálu www.voda.gov.cz . Měly by být graficky i strukturálně výrazně modernizovány.
Zajištění	MŽP, MZe, MŠMT
Součinnost	MMR, MIV
Termín	2015 a dále

---

slide 11

Úkol B/1

Zpracovat podklady pro novou zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve změně použitých předpisů, týkající se problematiky sucha, zejména:

- ukazatelů intenzity sucha (tj. stupně sucha) navázaných na základní indikátory sucha, definice jejich úrovních hodnot (např. vzhledem k vegetačnímu období) a provádění monitoringu, vyhodnocování a vyřizování stavu sucha (konkretizace informačních zdrojů);
- povinnosti a pravidel pro sestavení plánů pro zvládnutí sucha, pro ustavení termínů pro zvládnutí sucha a rozsah jejich činnosti, a pro vylučování orgánů státní správy a samosprávy při nepřítomnosti stavů vyvolaných suchem a nedostatkem vody;
- přehodnocení stávajícího zpočetnění odběru podzemní vody a vypočetnění opatření vody s prostředím relevantních nástrojů hospodářských ekonomických nástrojů motivujících k šetření s vodou včetně úpravy redistribuce a zpřístupnění zlikvidovaných finančních prostředků;
- odpovědnosti a kompetenci relevantních kontrolních orgánů (především vodoprávní úřady) včetně nastavení účinných kontrolních mechanismů, dlouhodobá opatření připravovaná v období sucha (v době platnosti určitého stupně sucha) a zejména přehodnocení sádkových, případně bezsádkových postů při jejich porušení;
- hospodáření se srážkovými vodami (např. využití srážkových vod pro účely podzemních vod) včetně využití ekonomických nástrojů pro jejich získávání, a zejména: hospodáření s podzemními vodami (např. využití institutu nadměrného zvýšení odběru vody v období platnosti nejvyššího stupně sucha, za účelem zastavení základní potřeby obyvatel tam, kde to hydrogeologické podmínky umožňují), hospodáření s rybníky a odpadními vodami s možností jejich dlouhodobého využití při řešení problematiky sucha, převodu vody mezi povodími v období sucha atd.; zpracovat a schválit koncepti hospodáření se srážkovými vodami v urbanizovaných zónách.

---

slide 12

Dokument opatření proti negativním dopadům sucha

Úkol C/4	Provést revizi aktuálního stavu (efektivitu, umístění a funkčnosti) závlahových a odvodňovacích systémů (zemědělských i lesnických), jejich účinnosti, účelnosti jejich finanční podpory a nastavení systémů zpočetnění těchto služeb. Zjistit zájem zemědělců a rozsah potřeb zavlažování pro sestavení plánů nakládání, obnovy a rozvoje takovýchto zařízení.
Zajištění	MZe, MO
Součinnost	SPU, VUMOP, podniky Povodí, VÚMÚ, ÚHÚL, Lesy ČR, s.p.
Termín	2015

Úkol D/1	Zpracovat návrh racionálního nastavení ceny odběru surové vody z podzemních a povrchových zdrojů, včetně vytvoření vazby mezi zpočetněním podzemní a povrchové vody jakožto komplementárních zdrojů.
Zajištění	MZe, MF, MŽP
Součinnost	SEEP
Termín	2015

SUCHO A VĚCI SOUVISEJÍCÍ S ČINNOSTÍ MEZIRESORTNÍ KOMISE VODA-SUCHO

slide 13

Dokument opatření proti negativním dopadům sucha

Úkol E11	Přípravit revizi Generelu lokalit vhodných pro akumulaci povrchových vod ve smyslu posouzení zabezpečení funkce usazovaných vodních nádrží v podmínkách klimatické změny a předpokládaných nárůstu na vodu (především pokrytí potřeb obyvatelstva a energetiky a zemědělské produkce potravin), umožňující jejich případnou realizaci ve střednědobém horizontu.
Zajetí	MŽE, MŽP, MPO
Součinnost	krajské úřady, podniky Povodí, ADPK ČR
Termín	2015

Úkol F11	Posílit systém účelové dotační podpory na obnovu krajinných prvků podporujících udržitelnost vody v krajině, omezení eroze a zpomalení odtoku (obnova mezí, remízií a mokřadů, uvolnění říčních niv pro rotliv a povodňový vsak vody, přírodní blízké hrzení bystřín, realizace lesnicko-přístěbních opatření, budování vsakovacích průběhů) a účelové dotační podpory alternativních osevních postupů a způsobů obdělávání zemědělské půdy a plodnové skladby, přednostně v územích opíjetelně postihovaných suchem (že vyjít z mapy zemědělského sucha). Tento dotační titul bude dostupný také pro právnické a fyzické osoby, které budou moci realizovat malé nádrže v lokalitách a územích soustředěného odtoku srážkových vod na velkých plochách a tím omezit rozsah eroze.
Zajetí	MŽP, MŽE, MO
Součinnost	krajské úřady, podniky Povodí
Termín	2016

---

slide 14

Dokument opatření proti negativním dopadům sucha

Úkol E14	Zhodnotit potenciál povodí ohrožených výskytem sucha a nedostatkem vody pro využití systému umělé infiltrace vody (např. granulizované jírnacího území v období přebytku vody) za účelem posílení vodárenských zdrojů (systémů) v suchém období.
Zajetí	MŽP, MŽE
Součinnost	VUV, krajské úřady, ČHMÚ, ČGS
Termín	2016

↓

Pilotní projekt „Zajištění dlouhodobé funkce jímacího území Holeděč v podmínkách změny klimatu a zvýšených nároků na vodu využitím umělé infiltrace vody“

---

slide 15

Umělé infiltrace vody – Holeděč

---

slide 16

Umělé infiltrace vody – Holedeč

V průměru (2001–2010) čerpáno **35 l/s**, předpokládané navýšení pomocí umělé infiltrace o **~10 l/s**.

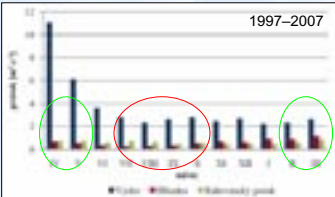
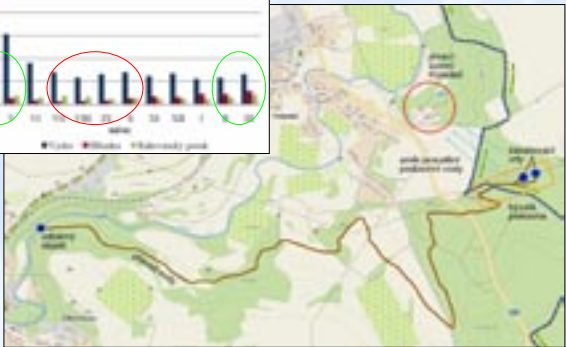

---

slide 17

Umělé infiltrace vody – Holedeč

Možné dlouhodobé řešení s gravitačním přívodem vody z Blšanky

VUV
TGM

---

slide 18

Umělé infiltrace vody – Holedeč

VUV
TGM

SUCHO A VĚCI SOUVISEJÍCÍ S ČINNOSTÍ MEZIRESORTNÍ KOMISE VODA-SUCHO

slide 19

Umělé infiltrace vody – Holedeč

Místo pro odběr vody

Místo pro zasakování vody

Zasakovací prvek v Káraném

---

slide 20

Umělé infiltrace vody – Holedeč

zvýšení vydatnosti čerpané vody určené pro pitné účely pro zabezpečení budoucí poptávky	ovlivnění kvality čerpané vody nedostatečnou (časově proměnnou) kvalitou vody v toku Blšanka
zlepšení hydrologických poměrů v řece Blšance	problémy spojené s výkupem pozemků pro přírodní kanál
vyřešení lokální vodohospodář. napjaté hydrologické bilance	narušení geochemické rovnováhy horninového prostředí spojené s vyplavováním železa aj.
stabilizace hladiny podzemní vody na periferii sběrné oblasti	nejistota skutečného vs. předpokládaného nalepšení čerpání vody z vrtů
ekologicky šetrné opatření	finanční náročnost opatření

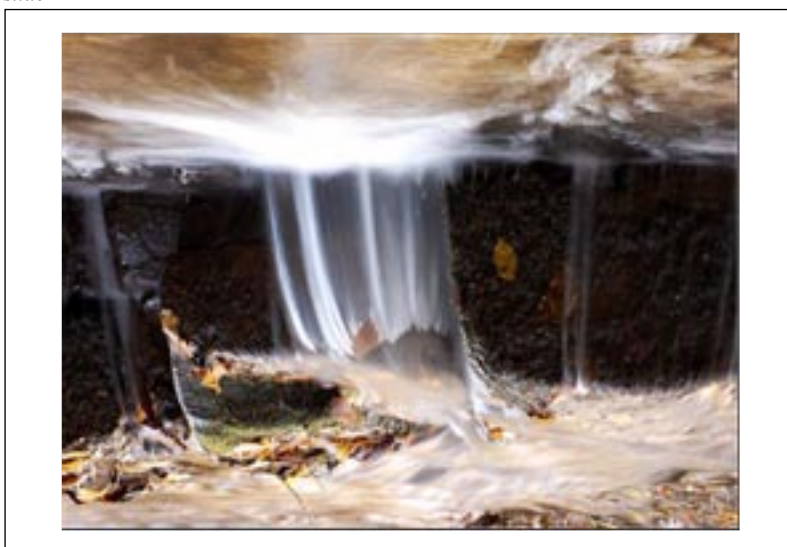

---

slide 21

NAKLÁDÁNÍ SE SEDIMENTY

V rámci přípravy změn vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška k využívání odpadů na povrchu terénu“) vycházejících ze změn zákona o odpadech č. 185/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“) zákonem č. 223/2015 Sb., který je účinný od 1.10.2015, se ukázalo, že pojem „sediment“ není definován v zákoně o odpadech ani v zákoně o vodách č. 254/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vodách“).

K pojmu sediment obsahuje **zákon o odpadech** následující ustanovení:

§ 2 Působnost zákona, odst. 1 Zákon se vztahuje na nakládání se všemi odpady, s výjimkou

- g) sedimentů přemísťovaných v rámci povrchových vod za účelem správy vod a vodních cest, předcházení povodním, zmírnění účinku povodní a období sucha nebo rekultivace půdy, je-li prokázáno, že nevykazují žádnou z nebezpečných vlastností uvedených v příloze přímo použitelného předpisu Evropské unie o nebezpečných vlastnostech odpadů (*Narřízení komise (EU) č. 1357/2014, kterým se nahrazuje příloha III směrnice o odpadech č. 2008/98/ES*).

Díl 9 Sedimenty vytěžené z koryt vodních toků a nádrží

§ 37t

odst. 1 Sedimenty vytěžené z koryt vodních toků a vodních nádrží, pokud jsou odpadem, je možné využívat na zemědělském půdním fondu v souladu s § 14 odst. 2 pouze za splnění požadavků zvláštních právních předpisů (*zákon o ochraně ZPF, zákon o hnojivech*).

odst. 2 Sedimenty vytěžené z koryt vodních toků a vodních nádrží, pokud jsou odpadem, je možné využívat na povrchu terénu a k zavážení podzemních prostor v souladu s § 14 odst. 2 za splnění podmínek pro využívání odpadů na povrchu terénu stanovených vyhláškou podle § 19 odst. 3.

odst. 3 Sedimenty vytěžené z koryt vodních toků a vodních nádrží, pokud jsou odpadem, je možné využívat jako stavební materiál v souladu s § 14 odst. 2 za splnění požadavků stanovených zvláštními právními předpisy (*stavební zákon, nařízení vlády, kterým se stanoví požadavky na vybrané stavební výrobky*).

odst. 4 Pokud jsou sedimenty vytěžené z koryt vodních toků a vodních nádrží určeny k využití na pozemcích tvořících zemědělský půdní fond, nevede jejich původce ani osoba, která je na pozemcích tvořících zemědělský půdní fond využívá, pro tyto sedimenty evidenci podle § 39 odst. 1 a nepodává hlášení podle § 39 odst. 2 a 3. Pro tyto sedimenty se vede evidence podle zvláštního právního předpisu (*zákon o ochraně ZPF, zákon o hnojivech*).

Zákon o vodách stanoví v § 14 odst. 1 Povolení k některým činnostem je třeba

b) k těžbě písku, šterku, bahna s výjimkou bahna k léčivým účelům, valounů apod. (dále jen „**říční materiál**“) z pozemků, na nichž leží koryto vodního toku.

Vzhledem k obsahu právních předpisů o vodách (vodní zákon, vyhláška č. 470/2001 Sb.), kde jsou používány pojmy – šterk, písek, valouny, bahno (říční materiál) a není používán pojem kal, je vhodné (žádoucí) definovat věc (vytěžený sediment), která může být podle zákona o odpadech považována za odpad.

Z výše uvedených ustanovení zákona o odpadech vyplynula potřeba vyhlášku k využívání odpadů na povrchu terénu doplnit o pojem (definici) „**sediment**“ a dále na základě zmocnění zákona o odpadech (§ 19 odst. 3), o technické požadavky a podmínky pro využívání sedimentů na povrchu terénu mimo zemědělský půdní fond (ZPF) – **na kvalitu využívaných sedimentů, vzorkování sedimentů, shromažďování a skladování sedimentů**.

NAKLÁDÁNÍ SE SEDIMENTY

Pojem sediment („sedimenty vytěžené z koryt vodních toků a vodních nádrží“) je v zákoně o odpadech použit pravděpodobně k popisu výsledku gravitačního odlučování pevných věcí unášených a dopravovaných (sunutých, posunovaných, přehrnovaných, koulených apod.) vodou. Pevné věci se dostávají do vody v důsledku erozního působení vody (splavování, vymílání, apod.) jedná se zpravidla o přírodniny. V kontaktu s vodním prostředím antropogenně znečištěném (vypouštěnými odpadními vodami) i znečištění přírodnin člověkem před jejich vstupem do vody se stávají součástí sedimentů i škodliviny. Sedimenty mohou být v důsledku tohoto znečištění po jejich vytěžení (vyjmutí) z vodního prostředí k využití na povrchu terénu nevhodné či nebezpečné.

Nejbližším popisem vhodným pro potřeby zákona o odpadech je asi popis vzniku sedimentárních hornin z geologie. „*Sedimentace je proces ukládání pevných látek ve vodních tělesech (tocích, jezerech, přehradních nádržích, rybnících, mořích) a takto vzniklé usazeniny jsou nazývány sedimenty.*“

Složkou usazenin, u níž by bylo nutné (vhodné, rozumné) sledovat jejich nebezpečné vlastnosti by měly být pouze věci (pevné částice – vrstvy pevných částic) nespádající do skupiny písků a štěrků, které jsou při těžbě z koryt vodních toků a jiných vodních těles předmětem rozhodování vodoprávních úřadů – viz § 14 odst. 1 písm. b) zákona o vodách.

Pojmy písek a štěrk jsou užívány při následující granulometrii nezpevněných anorganických složek horninového prostředí:

Nezpevněná hornina **štěrk** (velikost zrna nad 2 mm – více než 50 % hmotnosti).

Nezpevněná hornina **písek** (velikost zrna v rozmezí 0,063 – 2 mm – více než 50 % hmotnosti)

Úvaha pro text definice pojmu sediment - materiály (štěrk, písek, valouny) – pro zjednodušení: naplaveniny s obsahem více jak 30 % hmotnosti zrn větších než 0,063 mm by neměly být považovány za sedimenty ve smyslu zákona o odpadech, pokud nenaplní definici o odpadech (vlastník se jich nebude zbavovat ani nebude mít úmysl nebo povinnost se jich zbavit a uvede je na trh jako stavební materiál), protože jsou pro jejich těžbu stanoveny podmínky v zákoně o vodách. V současné době nemá definice sedimentu ještě konečnou podobu.

Přemisťování sedimentů v rámci povrchových vod za účelem správy vod a vodních cest není považováno za těžbu – viz § 2 odst. 1 písm. i) zákona o odpadech.

Kvalita sedimentů

Na povrchu terénu nelze využívat odpady nebezpečné, odpady kategorie ostatní odpad, které vznikly úpravou nebezpečných odpadů s výjimkou případů odstranění nebezpečných složek v odpadu, směsné komunální odpady, odpady uvedené v příloze č. 5 a výstupy z úpravy směsných komunálních odpadů. Na povrchu terénu dále nelze využívat stavební a demoliční odpady s výjimkou zeminy, jalové horniny, hlušiny, **sedimentů** a recyklátu ze stavebního a demoličního odpadu (*Poznámka: v rámci připomínkového řízení ke změnám vyhlášky k využívání odpadů na povrchu terénu se navrhuje doplnit text o možnost využití větších betonových celků např. vybouraných betonových nebo železobetonových bloků využívaných k účelům, pro které není technicky možné využít recyklát ze stavebního a demoličního odpadu*). Výše uvedené omezení by se nemělo vztahovat na využívání odpadů při uzavírání skládek k vytváření uzavírací těsnicí vrstvy skládky.

Kvalita využívaných odpadů musí vyhovovat stanoveným ukazatelům a jejich limitům v sušině odpadů a ekotoxikologickým testům výluhu odpadů, které jsou pro sedimenty navrženy následovně:

Sedimenty mohou být využity na povrchu terénu, pokud obsahy škodlivin v sušině sedimentu nepřekročí nejvýše přípustné hodnoty anorganických a organických škodlivin. Sedimenty lze využívat i v případě, kdy jsou překročeny nejvýše přípustné hodnoty anorganických a organických škodlivin v sušině sedimentu u nejvýše tří ukazatelů. V těchto případech mohou být sedimenty využity na povrchu terénu, pokud:

1. ve zkouškách akutní toxicity prováděných ekotoxikologickými testy v souladu se zvláštními právními předpisy jsou splněny požadavky stanovené podle dosud platné vyhlášky č. 294/2005 Sb. (starší varianty) v příloze č. 10, tabulce č. 10.2, sloupec II a ve svrchní vrstvě (rekultivační, terénní úpravy apod.) v mocnosti minimálně 1 m od povrchu terénu splňují požadavky stanovené ve sloupci I tabulky č. 10.2 (stimulace růstu řas a semene není omezujícím faktorem), nebo

2. ve zkouškách akutní toxicity, prováděných ekotoxikologickými testy podle nové varianty (projednávané novely), jsou splněny požadavky stanovené ve sloupci II této tabulky a ve svrchní rekultivační vrstvě v mocnosti minimálně 1 m od povrchu terénu splňují požadavky stanovené v sloupci I této novější varianty.

Návrh požadavků na obsah škodlivin v sedimentech využívaných na povrchu terénu

Ukazatel	Jednotka	Limit
As	mg/kg sušiny	30
Cd	mg/kg sušiny	2,5
Cr celk.	mg/kg sušiny	200
Hg	mg/kg sušiny	0,8
Ni	mg/kg sušiny	80
Pb	mg/kg sušiny	100
V	mg/kg sušiny	180
Cu	mg/kg sušiny	100
Zn	mg/kg sušiny	600
Co	mg/kg sušiny	30
Ba	mg/kg sušiny	600
Be	mg/kg sušiny	5
EOX ¹⁾	mg/kg sušiny	1
uhlovodíky C ₁₀ -C ₄₀	mg/kg sušiny	300
BTEX ²⁾	mg/kg sušiny	0,4
PAU ³⁾	mg/kg sušiny	6
PCB ⁴⁾	mg/kg sušiny	0,2

Poznámky k uvedené tabulce:

Technické normy pro metody k provádění zkoušek jsou stanoveny v příloze č. 12.

Použité zkratky:

¹⁾EOX - extrahovatelné organicky vázané halogeny

²⁾BTEX - suma benzenu, toluenu, ethylbenzenu a xylenů

³⁾PAU - polycyklické aromatické uhlovodíky (suma anthracenu, benzo(a)anthracenu, benzo(b)fluoranthenu, benzo(k)fluoranthenu, benzo(a)pyrenu, benzo(g,h,i)perylenu, fenanthrenu, fluoranthenu, chrysenu, ideno(1,2,3-cd)pyrenu, naftalenu a pyrenu)

⁴⁾PCB - ostatní aromatické uhlovodíky halogenované (suma kongenerů č. 28, 52, 101, 118, 138, 153 a 180)

Požadavky na výsledky ekotoxikologických testů - starší varianta (tabulka č. 10.2)

Testovaný organismus	Doba působení [hodina]	I.	II.
Ryba Poecilia reticulata, nebo Bra- chydanio trio	96	ryby nesmí vykazovat v ověřova- cím testu výrazné změny chování ve srovnání s kontrolními vzorky a nesmí uhynout ani jedna ryba	ryby nesmí vykazovat v ověřovacím testu výrazné změny chování ve srovnání s kontrolními vzorky a nesmí uhynout ani jedna ryba
Perloočka Daphnia magna Straus	48	procento imobilizace perlooček nesmí v ověřovacím testu přesáhnout 30% ve srovnání s kontrolními vzorky	procento imobilizace perlooček nesmí v ověřovacím testu přesáhnout 30% ve srovnání s kontrolními vzorky

NAKLÁDÁNÍ SE SEDIMENTY

Řasa Desmodesmus subspicatus nebo Pseudokirchneriella subcapitata	72	neprokáže se v ověřovacím testu inhibice růstu řasy větší než 30 % ve srovnání s kontrolními vzorky	neprokáže se v ověřovacím testu inhibice nebo stimulace růstu řasy větší než 30 % ve srovnání s kontrolními vzorky
Semeno Sinapis alba	72	neprokáže se v ověřovacím testu inhibice růstu kořene semene větší než 30 % ve srovnání s kontrolními vzorky	neprokáže se v ověřovacím testu inhibice nebo stimulace růstu kořene semene větší než 30 % ve srovnání s kontrolními vzorky

Vysvětlivky k uvedené tabulce:

1. Zkoušky akutní toxicity se provádějí s neředěným vodným výluhem odpadu.
2. Příprava výluhu:
ČSN EN 12457-4: Charakterizace odpadů - Vyluhování - Ověřovací zkouška vyluhovatelnosti zrnitých odpadů a kalů - Část 4: Jednostupňová vsádková zkouška při poměru kapalné a pevné fáze 10l/kg pro materiály se zrnitostí menší než 10 mm (bez zmenšení velikosti částic, nebo s ním)
Pro filtraci se použije papírový filtr se středním až rychlým průtokem.
3. V případě odpadů obsahujících anorganická pojiva (vápno, hydraulické vápno, cement apod.) může být pH výluhu upraveno na hodnotu ležící v intervalu $7,8 \pm 0,2$.

Návrh požadavků na výsledky ekotoxikologických testů - novější navrhovaná varianta

Zkušební organismus	Doba působení	I.	II.
Bakterie Vibrio fischeri	15 minut a 30 minut	neprokáže se ve zkoušce inhibice světelné emise bakterií větší než 20 % při expozici 15 minut a ani při expozici 30 minut	neprokáže se ve zkoušce inhibice nebo stimulace světelné emise bakterií větší než 20 % při expozici 15 minut a ani při expozici 30 minut
Perloočka Daphnia magna Straus	48 hodin	procento imobilizace perlooček nesmí ve zkoušce přesáhnout 20 %	procento imobilizace perlooček nesmí ve zkoušce přesáhnout 20 %
Řasa <i>Desmodesmus subspicatus</i>	72 hodin	neprokáže se ve zkoušce inhibice růstu řas větší než 20 % ve srovnání s kontrolou	neprokáže se ve zkoušce inhibice nebo stimulace růstu řas větší než 20 % ve srovnání s kontrolou
Salát <i>Lactuca sativa</i>	120 hodin	neprokáže se ve zkoušce inhibice růstu kořene salátu větší než 30 % ve srovnání s kontrolou	neprokáže se ve zkoušce inhibice nebo stimulace růstu kořene salátu větší než 30 % ve srovnání s kontrolou

Vysvětlivky k uvedené tabulce:

1. Zkoušky s bakteriemi, perloočkou a řasami se provádějí s vodným výluhem pevného odpadu, zkouška se salátem se provádí s pevným odpadem.
2. Koncentrace zkoušeného vzorku pevného odpadu činí 50 % hm. vzorku, tj. 500g sušiny odpadu + 500g sušiny umělé půdy. Umělá půda slouží zároveň jako kontrola.
3. Vodný výluh se používá neředěný s přidáním stejných živin a ve stejné koncentraci jako v kontrole, podle odpovídající technické normy. V případě zkoušky s luminiscenčními bakteriemi *Vibrio fischeri* to znamená, že se k 0,5 ml vzorku s upravenou salinitou podle pokynů uvedených v technické normě ČSN EN ISO 11348 -1,2 Jakost vod - Stanovení inhibičního účinku vzorků vod na světelnou emisi *Vibrio fischeri* (Zkouška na luminiscenčních bakteriích) - část 1: Metoda s čerstvě připravenými bakteriemi,

část 2: Metoda se sušenými bakteriemi přidá 0,5 ml suspenze bakterií (zkoušená koncentrace je 50 % obj.). V případě zkoušky s řasami *Desmodesmus subspicatus* se jedná o neředěný vodný výluh s přísadkem živin, přísadkem řasové suspenze nesmí být větší než 1 % obj. zkoušeného vzorku.

4. Příprava výluhu:

ČSN EN 12457-4: Charakterizace odpadů - Vyluhování - Ověřovací zkouška vyluhovatelnosti zrnitých odpadů a kalů - Část 4: Jednostupňová vsádková zkouška při poměru kapalné a pevné fáze 10l/kg pro materiály se zrnitostí menší než 10 mm (bez zmenšení velikosti částic, nebo s ním)

Při přípravě výluhu se postupuje podle uvedené normy, pro filtraci se použije papírový filtr se středním až rychlým průtokem.

5. V případě odpadů obsahujících anorganická pojiva (vápno, hydraulické vápno, cement apod.) může být pH výluhu upraveno na hodnotu ležící v intervalu $7,8 \pm 0,3$ a pH pevného vzorku pro zkoušku se salátem může být upraveno roztokem kyseliny sírové na hodnotu $6,0 \pm 0,5$.

6. Doplnující podmínky pro provedení zkoušky se zkušebním organismem Salát *Lactuca sativa* podle ČSN EN ISO 11269-1:

Zkouška se provede se semeny salátu hlávkového k rychlení *Lactuca sativa* var. capitata, *Safir*.

Pro zkoušku se vybírají nepoškozená semena stejné velikosti, chemicky neošetřená. Semena salátu se nechají předklíčit ve zkušební nádobě na vrstvě filtračního papíru zvlhčeného vodou po dobu 24 h až 48 h, při laboratorní teplotě, bez regulace osvětlení. Pro zkoušku se vybírají naklíčená semena, popř. s kořínkem, který je kratší než 2 mm.

Do zkušební nádoby se naváží 200 g až 300 g zvlhčeného zkoušeného vzorku (ředěného v hmotnostním poměru 1:1 umělou půdou) nebo kontroly (umělá půda). Výška vrstvy vzorku v nádobě musí být minimálně 3 cm. Rozvrhne se pravouhlá síť, např. 5 x 3 body. Do vytvořených jamek asi 0,5 cm až 1 cm hlubokých se pinzetou rovnoměrně rozmístí po 15 naklíčených semenech salátu, kořínkem směrem dolů. Semena se ke vzorku přitlačí, vzorkem se nezakrývají a takto připravené nádoby uzavřené víkem se umístí do termostatu s teplotou $24 \text{ }^\circ\text{C} \pm 2 \text{ }^\circ\text{C}$ bez přístupu světla.

Zkouška se provádí ve třech paralelních stanoveních. Po $120 \text{ h} \pm 2 \text{ h}$ inkubace se salát šetrně oddělí od vzorku a změří se a zaznamenává délka všech kořenů ve zkoušeném vzorku a v kontrole s přesností na 1 mm.

Základem pro hodnocení zkoušky inhibice růstu je průměrná délka kořene zjištěná v kontrole a zkoušeném vzorku. Jestliže předklíčené semeno nevytvoří kořínek, započítává se tato hodnota do střední hodnoty jako nulová. Variační koeficient paralelních stanovení nesmí překročit 20 %. Průměrná délka kořene salátu v kontrole musí být minimálně 15 mm.

Doporučuje se pravidelně provádět zkoušku s referenční látkou. Stanovuje se EC_{50} kyseliny borité za použití umělé půdy, přičemž doporučená hodnota EC_{50} se pohybuje v rozmezí $300,0 \text{ mg.kg}_{\text{suš-1}}$ až $650,0 \text{ mg.kg}_{\text{suš-1}}$.

Aby se prokázala jednotnost laboratorních zkušebních podmínek, jsou do každé zkoušky inhibice růstu kořene zahrnuty tři zkušební nádoby naplněné pískem, po 6 semenech předklíčeného salátu.

Vyhodnocení zkoušky se provádí v souladu s normou ČSN EN ISO 11269-1.

Doporučená střední hodnota délky kořene je 30 mm.

Zkušební metody pro ekotoxikologické testy jsou uvedeny v těchto technických předpisech:

Bakterie *Vibrio fischeri* – ČSN EN ISO 11348-1,2 Jakost vod - Stanovení inhibičního účinku vzorků vod na světelnou emisi *Vibrio fischeri* (Zkouška na luminiscenčních bakteriích).

Perloočka *Daphnia magna* Straus – ČSN EN ISO 6341 Kvalita vod - Zkouška inhibice pohyblivosti *Daphnia magna* Straus (Cladocera, Crustacea) - Zkouška akutní toxicity.

Řasa *Desmodesmus subspicatus* – ČSN EN ISO 8692 Kvalita vod - Zkouška inhibice růstu sladkovodních zelených řas.

PRÁVNÍ ÚPRAVA PÉČE O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ VE SVĚTLE NOVINEK 2015/2016

Od posledního setkání uplynul prakticky jeden rok. Pokud nastolíme otázku - co nového se událo v provázané legislativě péče o životní prostředí - tak odpověď je již několik let stejná. Stále se něco připravuje, novelizuje, prostě slovy předkladatelů vylepšuje a zkvalitňuje. Na druhé straně zainteresovaná veřejnost permanentně s myšlenkami a pocity opačnými sleduje nárůst byrokracie, menší srozumitelnost a přehlednost právních norem k ochraně a tvorbě životního prostředí.

Kontrola a hrozba finančních postihů je nedílnou součástí života, který je výrazně modifikován spotřebním charakterem, bez růstu HDP a utrácení peněz hodnotíme situaci jako neúnosnou s předzvěstí krizových stavů. Životní prostředí také hodnotíme především přes globální problémy, stále více vytváříme katastrofické scénáře a přitom neřešíme důsledně příčiny nežádoucího vývoje a nepřijímáme skutečná a účinná nápravná opatření.

Doufám, že mírně skeptický úvod nenaruší zájem o novinky v oblasti právní úpravy péče o životní prostředí, které jsem zaměřil pouze na příslušné zákony.

Novinky v uvedeném období jsou z mého pohledu následující :

- Pátá novela zákona č.123/1998 Sb. O právu na informace o životním prostředí představovaná zákonem č. 83/2015 Sb. s účinností od 1.9.2015.

Byly zpřesněny základní pojmy jako prostorová data, technické požadavky, rozvedeno zpřístupňování dat, zaveden geoportál zpravovaný MŽP.

- 74 novela zákona č.200/1990 Sb. O přestupcích realizovaná zákonem č.204/2015 Sb. S účinností od 1.10.2015.

Zákon mimo jiné prodloužil lhůtu pro projednání přestupku od jeho spáchání na 2 roky /původně 1 rok/.

- 40 novela zákona č.185/2001 Sb. O odpadech provedená zákonem č.223/2015 Sb. s účinností od 1.10.2015 až 2017.

Zásadní novela reagující hlavně na výtky Evropské komise k tuzemskému zákonu o odpadech .

Byla zrušena příloha č.2 a č.9 zákona. Zpřesnilo se ustanovení §2 zákona - na které odpady se zákon nevztahuje /co a v jakém rozsahu řeší zvláštní zákony/. Využití integrovaného registru znečišťování - práce pověřených osob, přeprava nebezpečných odpadů. Jiné značení nebezpečných odpadů. Zrušení zpětného odběru odpadních olejů, zpřesnění použití upravených čistírenských kalů na vybrané zemědělské půdě, nové Nařízení EK a EP č.1257/2013 o recyklaci lodí. Ověření evidence zařízení obsahujících náplně lehce kontaminované PCB. Přidělení a využití IČ vybraných zařízení k nakládání s odpady, zpřesnění evidence na úseku odpadů a obsahu plánů odpadového hospodářství. Novela vyžaduje nemalý zásah do prováděcích předpisů, tato skutečnost se bohužel časově neúměrně protahuje.

- Nový zákona č.224/2015 Sb. O prevenci závažných havárií účinný od 1.10.2015.

Tímto zákonem se nahrazuje předchozí právní úprava vycházející ze zákona č. 59/2006 Sb. Nový zákon je ke stejnému termínu doprovázen i sumou 5 prováděcích předpisů, což je příkladné, ale v české legislativní praxi bohužel ojedinělé a spíše vyjimečné.

Zákon se vztahuje na vybrané subjekty nakládající v potřebném rozsahu se specifikovanými nebezpečnými chemickými látkami. Nadále se zpracovává a schvaluje bezpečnostní program nebo bezpečnostní zpráva, plán fyzické ochrany objektů a zařízení, vnější havarijní plán. Pojištění odpovědnosti za případné škody. Informování veřejnosti a kontrola. Aktualizace protokolu o nezařazení pod tento zákon do 1.10.2016.

PRÁVNÍ ÚPRAVA PÉČE O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ VE SVĚTLE NOVINEK 2015/2016

- V době sestavování tohoto příspěvku probíhá aktivita mimo jiné na úseku ochrany ovzduší /4 novela zákona o ochraně ovzduší č.201/2012 Sb., 1 novela zákona o látkách poškozujících ozonovou vrstvu a fluorovaných skleníkových plynech č.73/2012 Sb. /, dále na úseku vodního hospodářství /28 novela zákona o vodách č.254/2001 Sb./, na úseku odpadů / nový zákon o odpadech a zákon o vybraných výrobcích s ukončenou dobou životnosti /, na úseku obalů /18 novela zákona o obalech č.477/2001 Sb./.

Podtextem tohoto příspěvku jsou také zkušenosti – zobecnění z práce odvolacích správních článků.

Ohlédnutím za moji letitou praxi na úseku veřejné správy a koncentrováním vlastních poznatků z práce na ministerstvu životního prostředí a krajském úřadu si dovoluji konstatovat, že stále přetrvávají nedostatky prvoinstančního správního procesu ústího často do rozhodnutí I.stupně a to jak z pohledu stránky obecně procesní,tak i stránky hmotně právní.

Procesní stránku chápu jako konkrétní uplatňování správního řádu č.500/2004 Sb. v platném znění, jeho obecných zásad a dalších ustanovení při řešení předmětných záležitostí.Práce orgánů životního prostředí je také ovlivněna modifikací správního procesu podle jednotlivých speciálních zákonů k jeho tvorbě a ochraně, ale ve stále větším rozsahu i rozsudky správních soudů.Správní soudy při posuzování jednotlivých žalob na pravomocná rozhodnutí s uplatněním odvolání pak podle mne příliš lpí na sterilitě a formální bezchybnosti správního procesu .

Z mého pohledu vidím hlavní nedostatky

- v nedodržování stanovených lhůt pro reakci příslušného správního orgánu,pro ukončení zahájeného správního řízení individuálním správním aktem,
- určité úřední zvůli,požadající na účastnících řízení další doklady a sdělení bez opory v příslušné legislativě,
- v nepochopení zásady volného hodnocení důkazů,
- v nedostatečném odůvodnění výroku vydaného rozhodnutí či jiného opatření.Odůvodnění zdlouhavě popisuje průběh vlastního řízení a přitom se velmi nepřesvědčivě zdůvodní výrok meritorního správního aktu.
- ve sporné aplikaci základních pojmů hmotněprávních předpisů, přičemž jejich konkrétní citace v těchto právních normách již sama o sobě nepřímo podporuje jejich nejednoznačný výklad .Přitom se málo využívá standartních ustanovení předpisů o tom, kdo rozhoduje v případě pochybností /např. co je to odpadní voda, odpad apod./

Poznámky

PRÁVNÍ PŘEDPISY PÉČE O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – AKTUÁLNÍ STAV

Legislativní ošetření oblasti životního prostředí lze hodnotit

- maximalisticky z pohledu celé šíře problematiky péče o životní prostředí a to bez ohledu na kompetence ústředních orgánů státní správy
- nebo zúženě z pohledu kompetencí ministerstva životního prostředí, které jak svým názvem, tak svým posláním představuje základní pilíř řešení tvorby a ochrany životního prostředí v podmínkách České republiky.

Česká republika je dnes členem Evropské unie, tuzemské právní normy proto odrážejí obsah a požadavky Směrnic Unie k otázkám životního prostředí. Detaily, nejasnosti a nedostatky těchto právních norem jsou předmětem permanentních změn české legislativy odrážející domácí i unijní překotný názorový vývoj s dopady i do činnosti příslušných správních úřadů. Situaci neulehčuje ani rostoucí počet přímo aplikovatelných právních norem a to Nařízení EU v členských státech.

Základním právním předpisem každého moderního státu je jeho Ústava. Ústava České republiky je schválena ústavním zákonem č.1/1993 Sb. V platném znění. Text české Ústavy neobsahuje pojem životní prostředí. V preambuli Ústavy se píše o odhodlání společně střežit a rozvíjet přírodní bohatství a v článku č. 7 Ústavy se stát zavazuje dbát o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství.

Součástí Ústavy České republiky je Listina základních práv a svobod schválená usnesením PČNR publikovaným pod č.2/1993 Sb. Ochrana životního prostředí je podchycena v článku 35. Právo na příznivé prostředí má každý, stejně jako na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů. Při výkonu svých práv nesmí nikdo ohrožovat ani poškozovat životní prostředí nad míru stanovenou zákonem.

Aktuální legislativní stav

Obecné zákony

Zákon o životním prostředí č.17/1992 Sb. v platném znění

Zákon vymezuje základní pojmy z oblasti životního prostředí, podtrhuje hlavní zásady jeho ochrany. Zavádí princip posuzování vlivů na životní prostředí a zdůrazňuje odpovědnost za porušení povinností k ochraně životního prostředí. Přednost má postup podle speciálních zákonů k ochraně složek a stránek životního prostředí.

Návrh nového komplexního kodexu životního prostředí je od roku 2010 umrtven na MŽP Praha.

Zákon o státním fondu životního prostředí České republiky č.388/1991 Sb. v platném znění

Zákon vymezuje mimo jiné činnost Rady fondu, tvorbu příjmů a výdajů-použití finančních prostředků. Podrobnosti v tomto směru stanovuje Směrnice pro běžný rok a suma jednotlivých, podporovaných programů k ochraně životního prostředí.

Zákon o České inspekci životního prostředí České republiky č. 282/1991 Sb. v platném znění.

Zákon zřizuje ČIŽP jako speciální kontrolní složku podřízenou rezortu životního prostředí. Organizačně se dělí na ředitelství a 10 oblastních inspektorátů. Působnost inspekce zakládá na úseku lesa tento zákon a speciální zákony- voda, ochrana přírody a krajiny, ovzduší, odpady, obaly, chemické látky a chemické směsi, prevence závažných havárií, nakládání s geneticky modifikovanými organismy a produkty, integrovaná prevence, integrovaný registr znečišťování, ochrana zemědělského půdního fondu, ekologická újma, CITES, problematika zoologických zahrad.

PRÁVNÍ PŘEDPISY PÉČE O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – AKTUÁLNÍ STAV

Zákon o právu na informace o životním prostředí č.123/1998 Sb.,v platném znění

Zákon upravuje podmínky realizace práva na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů, jimiž disponují orgány státní správy,orgány územní samosprávy a jimi zřízené,řízené a pověřené právnické osoby.Upraven je přístup veřejnosti k těmto informacím.Jde o speciální zákon k zákonu č.106/1999 Sb. v platném znění o svobodném přístupu k informacím.

Zákon č.500/2004 Sb.o správním řízení v platném znění

Zákon je obecným a podrobným procesním předpisem,podle kterého postupují vesměs správní úřady i účastníci řízení při posuzování předmětných záležitostí.

Zákon č.183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu v platném znění.

Zákon aplikuje jediný speciální stavební úřad na úseku ochrany životního prostředí a to vodoprávní úřad.Nástroje územního plánování jsou stále nedoceny při tvorbě životního prostředí.

Zákon č.258/2000 Sb. O ochraně veřejného zdraví v platném znění

Zákon mimo jiné upravuje ochranu zdraví před účinky hluku a ionizujícího záření, je rozveden v tomto směru Nařízením vlády č.272/2011 Sb.

Zákon č. 18/1997 Sb.o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření v platném znění.

Zákon upravuje příslušné vlivy konkrétních zařízení na životní prostředí pod kompetencí Státního úřadu pro jadernou bezpečnost.

Zákon č.89/2012 Sb.-občanský zákoník

Tato komplexní,revoluční právní norma řeší podrobně právní vztahy fyzických osob a to i k vybraným otázkám životního prostředí.

Zákon č.255/2012 Sb. o kontrole / kontrolní řád /

Je to obecný právní předpis, podle kterého postupují i všechny kontrolní orgány na úseku životního prostředí – doplňuje ho správní řád.

Zákon č.200/1990 Sb. O přestupcích v platném znění

Jde o právní normu řešící zejména proces ukládání pokut a dalších možných opatření fyzickým osobám

Složkové – speciální zákony**Voda / vodní hospodářství /**

Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách v platném znění.

Zákon č. 274/02001 Sb. o vodovodech a kanalizacích v platném znění

Související zákony

Zákon č. 164/ 2001 Sb. o přírodních léčivých zdrojích,zdrojích přírodních minerálních vod,přírodních léčebných lázních a lázeňských místech v platném znění

Zákon č. 305/2000 Sb. o povodích

Zákon č. 44/1988 Sb. o ochraně a využití nerostného bohatství v platném znění

Zákon č. 99/2004 Sb. o rybářství v platném znění

Ovzduší

Zákon č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší v platném znění

Zákon č. 73/2012 Sb. o látkách poškozujících ozonovou vrstvu a o fluorovaných skleníkových plynech

Zákon č. 383/2012 Sb. o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v platném znění

Související zákon

Zákon č.165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích energie v platném znění

Ochrana přírody a krajiny

Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny v platném znění

Zákon č. 100/2004 Sb. o ochraně živočichů a planě rostoucích rostlin v platném znění

Zákon č. 161/1999 Sb., kterým se vyhláší Národní park České Švýcarsko v platném znění

Zákon č. 115/2000 Sb. o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy v platném znění

Související zákon

Zákon č. 162/2003 Sb. o zoologických zahradách v platném znění

Ochrana zemědělského půdního fondu

Zákon č. 334/1992 Sb. o ochraně zemědělského půdního fondu v platném znění

Lesní hospodářství

Zákon č. 289/2005 Sb. o lesích v platném znění

Související zákony

Zákon č. 449/2001 Sb. o myslivosti v platném znění

Zákon č. 149/2003 Sb. o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin v platném znění

Ochrana horninového prostředí

Zákon č. 44/1988 Sb. o ochraně a využití nerostného bohatství v platném znění

Zákon č. 61/1988 Sb. o hornické činnosti, výbušninách a státní báňské správě v platném znění

Zákon č. 62/1988Sb. o geologických pracích v platném znění

Odpadové hospodářství

Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech v platném znění

Zákon č. 477/2001 Sb. o obalech v platném znění

Posuzování vlivů na životní prostředí

Zákon č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí v platném znění

Chemické látky a chemické směsi

Zákon č. 350/2011 Sb. o chemických látkách a chemických směsích v platném znění

Prevence závažných havárií

Zákon č.224/2015 Sb. o prevenci závažných havárií

PRÁVNÍ PŘEDPISY PÉČE O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – AKTUÁLNÍ STAV

Geneticky modifikované organizmy a produkty

Zákon č. 78/2004 Sb. o nakládání s geneticky modifikovanými organizmy a genetickými produkty v platném znění

Integrovaná prevence a omezování znečištění

Zákon č. 76/2002 Sb. o integrované prevenci v platném znění

Zákon č. 25/2008 Sb. o integrovaném registru znečišťování životního prostředí v platném znění

Zákon č. 167/2008 Sb. o předcházení ekologické újmy a její nápravě v platném znění

Antarktida

Zákon č. 276/2003 Sb. o Antarktidě v platném znění

Shrnutí

Uváděné zákony jsou rozvedeny sumou (a to nemalou) prováděcích právních norem -nařízení vlády a vyhlášek. Tyto podzákoné právní normy také podléhají dosti chaoticky změnám.Jejich průběžně doplňovaný a aktualizovaný přehled lze nalézt v lednovém Věstníku MŽP a kompilujících programech jako např. ASPI.

Platné právní předpisy na úseku ochrany ovzduší

Zákon č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší ve znění zákona č.64/2014 Sb.,zákona č.87/2014 Sb.,zákona č.382/2015 Sb.

Nařízení vlády č. 351/2012 Sb. o kriteriích udržitelnosti biopaliv

Nařízení vlády č.56/2013 Sb. o stanovení pravidel pro zařazování silničních motorových vozidel do emisních kategorií a o emisních plaketách

Vyhláška č. 312/2012 Sb. o kvalitě paliv používaných pro vnitrozemská a námořní plavidla z hlediska ochrany ovzduší,ve znění vyhlášky č.154/2014 Sb.

Vyhláška č.330/2012 Sb. o způsobu posuzování a vyhodnocování úrovně znečištění a o rozsahu informování veřejnosti o úrovni znečištění a smogových situacích

Vyhláška č. 415/2012 Sb. o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší,ve znění vyhlášky č.155/2014 Sb., ve znění vyhlášky č.406/2015 Sb.

Zákon č. 73/2012 Sb. o látkách poškozujících ozonovou vrstvu a o fluorovaných skleníkových plynech

Vyhláška č. 257/2012 Sb. o předcházení emisím látek poškozujících ozonovou vrstvu a fluorovaných skleníkových plynech

Zákon č. 383/2012 Sb. o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů,ve znění zákona č.257/2014 Sb.

Vyhláška č.192/2013 Sb.o stanovení formulářů žádosti o přidělení povolení pro provozovatele letadla a o vydání povolení k emisím skleníkových plynů

Platné právní předpisy na úseku vodního hospodářství

Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách ve znění zákona č.76/2002 Sb.,zákona č. 320/2002 Sb., zákona č.274/2003 Sb., zákona č. 20/2004 Sb., zákona č.413/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č.186/2006 Sb., zákona č. 222/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona 25/2008 Sb., zákona č.167/2008 Sb., zákona č. 181/2008 Sb., zákona č. 157/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č.281/2009 Sb., zákona č. 150/2010 Sb., úplné znění vyhlášeno pod č. 273/2010 Sb., ve znění zákona č.77/2011 Sb., zákona č. 151/2011 Sb.,zákona č. 85/2012 Sb., zákona č. 350/2012 Sb.,zákona č.501/2012 Sb.,zákona č.275/2013 Sb.,zákona č.303/2013 Sb.,zákona č.61/2014 Sb.,zákona č.64/2014 Sb., zákona č.187/2014 Sb. a zákona č.39/2015 Sb.

Nařízení vlády č. 40/1978 Sb. o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Beskydy,Jeseníky,Jizerské hory,Krkonoše,Orlické hory,Šumava a Žďárské vrchy

- Nařízení vlády č.10/1979 Sb. o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Brdy,Jablunkovsko,Krušné hory,Novohradské hory,Vsetínské vrchy a Žamberk - Králíky
- Nařízení vlády č. 85/1981 Sb. o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les,Severočeská křída,Východočeská křída,Polická pánev,Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy
- Nařízení vlády č.401/2015 Sb.o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových a odpadních vod,náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech
- Nařízení vlády č. 71/2003 Sb. o stanovení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů a o zjišťování a hodnocení stavu jakosti těchto vod ve znění nařízení vlády č. 169/2006 Sb.
- Nařízení vlády č.262/2012 Sb. o stanovení zranitelných oblastí a o akčním plánu,ve znění NV č.448/2012 Sb.,NV č.400/2013 Sb.a NV č.117/2014 Sb.
- Nařízení vlády č. 57/2016 Sb. o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění odpadních vod a náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod podzemních
- Nařízení vlády č.203/2009 Sb. o postupu při zjišťování a uplatňování náhrady škody a postupu při určení její výše v územích k řízeným rozlivům
- Nařízení vlády č.143/2012 Sb. o postupu při určování znečištění odpadních vod a měření objemu vypouštěných odpadních vod
- Vyhláška č. 137/1999 Sb., kterou se stanoví seznam vodárenských nádrží a zásady pro stanovení a změny ochranných pásem vodních zdrojů
- Vyhláška č. 431/2001 Sb. o obsahu vodní bilance,způsobu jejího sestavení a o výdajích pro vodní bilanci
- Vyhláška č. 432/2001 Sb. o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení,souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu ve znění vyhlášky č. 195/2003 Sb.,č. 620/2004 Sb., č.40/2008 Sb. a č. 336/2011 Sb.
- Vyhláška č. 178/2012 Sb.,kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků
- Vyhláška č. 471/2001 Sb. o technicko-bezpečnostním dohledu nad vodními díly ve znění vyhlášky č.255/2010 Sb.
- Vyhláška č. 20/2002 Sb. o způsobu a četnosti měření množství a jakosti vod ve znění vyhlášky č.93/2011 Sb.
- Vyhláška č. 216/2011 Sb. o náležitostech manipulačních a provozních řádů vodních děl
- Vyhláška č. 225/2002 Sb. o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně
- Vyhláška č. 236/2002 Sb. o způsobu a rozsahu zpracování návrhu a stanovování záplavových území
- Vyhláška č.46/2015 Sb. o stanovení vodních nádrží a vodních toků,na kterých je zakázána plavba plavidel se spalovacími motory a o rozsahu a podmínkách užívání povrchových vod k plavbě
- Vyhláška č. 123/2012 Sb. o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových
- Vyhláška č. 414/2013 Sb.o vodoprávní evidenci
- Vyhláška č. 125/2004 Sb., kterou se stanoví vzor úplatkového hlášení a vzor poplatkového přiznání pro účely výpočtu poplatku za odebrané množství podzemních vod
- Vyhláška č. 252/2013 Sb. o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování,ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy
- Vyhláška č. 450/2005 Sb. o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu,způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků ve znění vyhlášky č. 175/2011 Sb.,vyhlášky č.66/2014 Sb.
- Vyhláška č. 23/2007 Sb. o podrobnostech vymezení vodních děl evidovaných v katastru nemovitostí ČR
- Vyhláška č. 393/2010 Sb. o oblastech povodí
- Vyhláška č. 5/2011 Sb. o vymezení hg rajonů a útvarů podzemních vod,způsobu hodnocení podzemních vod a náležitostech zjišťování a hodnocení stavu podzemních vod ve znění vyhlášky č.264/2015 Sb.
- Vyhláška č. 24/2011 Sb. o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik ve znění vyhlášky č.49/2014 Sb., vyhlášky č.312/2015 Sb.
- Vyhláška č. 49/2011 Sb. o vymezení útvarů povrchových vod
- Vyhláška č. 98/2011 Sb. o způsobu hodnocení stavu útvarů povrchových vod,způsobu hodnocení ekologického potenciálu silně ovlivněných a umělých útvarů povrchových vod a náležitostech programu zjišťování a hodnocení stavu povrchových vod ve znění vyhlášky č.313/2015 Sb.

PRÁVNÍ PŘEDPISY PÉČE O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – AKTUÁLNÍ STAV

Vyhláška č. 155/2011 Sb. o profilech povrchových vod využívaných ke koupání

Vyhláška č.105/2012 Sb. o stanovení veřejných přístavů, ze kterých se rozrušují ledové celiny

Zákon č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č.274/2003 Sb., zákona č.20/2004 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 127/2005 Sb., zákona č. 76/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 227/2006 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č.275/2013 Sb. a zákona č.39/2015 Sb.

Vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích ve znění vyhlášky č. 146/2004 Sb., č.515/2006 Sb., vyhlášky č. 120/2011 Sb., vyhlášky č.48/2014 Sb.

Legislativa na úseku odpadů

Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech ve znění zákona č.477/2001 Sb., zákona č.76/2002 Sb., zákona č.275/2002 Sb., zákona č.320/2002 Sb., zákona č.356/2003 Sb., zákona č.167/2004 Sb., zákona č.188/2004 Sb., zákona č.317/2004 Sb., zákona č.7/2005 Sb., úplné znění pod č.106/2005 Sb., zákona č.444/2005 Sb., zákona č.186/2006 Sb., zákona č.222/2006 Sb., zákona č.314/2006 Sb., zákona č.296/2007 Sb., zákona č.25/2008 Sb., zákona č.34/2008 Sb., zákona č.383/2008 Sb., zákona č.9/2009 Sb., zákona č.157/2009 Sb., zákona č.223/2009 Sb., zákona č.227/2009 Sb., zákona č.281/2009 Sb., zákona č.291/2009 Sb., zákona č.326/2009 Sb., zákona č.154/2010 Sb., zákona č.31/2011 Sb., zákona č.77/2011 Sb., zákona č.264/2011 Sb., zákona č.457/2011 Sb., zákona č.18/2012 Sb., zákona č.85/2012 Sb., zákona č.165/2012 Sb., zákona č.167/2012 Sb., zákona č.69/2013 Sb., zákona č.169/2013 Sb., ZO Senátu č.344/2013 Sb., zákona č.64/2014 Sb., zákona č.184/2014 Sb., zákona č.229/2014 Sb., zákona č.223/2015 Sb.

Vyhláška č.94/2016 Sb. o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů

Vyhláška č.93/2016 Sb. o katalogu odpadů

Vyhláška č.382/2001 Sb. o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě ve znění vyhlášky č.504/2004 Sb.

Vyhláška č.383/2001 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady ve znění vyhlášek č.41/2005 Sb., č.294/2005 Sb., č.353/2005 Sb., č.351/2008 Sb., č.478/2008 Sb., č.61/2010 Sb., č.170/2010 Sb., č.35/2014 Sb., č.27/2015 Sb., č.83/2016 Sb.

Vyhláška č.384/2001 Sb. o nakládání s PCB

Vyhláška č.237/2002 Sb. o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků ve znění vyhlášek č.505/2004 Sb. a č.353/2005 Sb.

Nařízení vlády č. 352/2014 Sb. o Plánu odpadového hospodářství České republiky na období 2015 - 2024

Vyhláška č.294/2005 Sb. o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu ve znění vyhlášek č.341/2008 Sb., č.61/2010 Sb. a č.93/2013 Sb.

Vyhláška č.352/2005 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady ve znění vyhlášek č.65/2010 Sb., č.285/2010 Sb., č.158/2011 Sb., č.249/2012 Sb., č.178/2013 Sb., vyhlášky č.200/2014 Sb.

Vyhláška č.341/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady

Vyhláška č.352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s autovraky ve znění vyhlášky č.54/2010 Sb., vyhlášky č.105/2014 Sb., vyhlášky č.270/2015 Sb.

Vyhláška č.374/2008 Sb. o přepravě odpadů

Vyhláška č.170/2010 Sb. o bateriích a akumulátorech ve znění vyhlášky č.212/2015 Sb.

Vyhláška č.248/2015 Sb. o podrobnostech provádění zpětného odběru pneumatik

Vyhláška č.321/2014 Sb. o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálního odpadu

Legislativa na úseku obalů

Zákon č.477/2001 Sb. o obalech ve znění zákona č.274/2003 Sb., zákona č.94/2004 Sb., zákona č.237/2004 Sb., zákona č.257/2004 Sb., zákona č.444/2005 Sb., zákona č.66/2006 Sb., zákona č.296/2007 Sb., zákona č.25/2008 Sb., zákona č.126/2008 Sb., zákona č.227/2009 Sb., zákona č.281/2009 Sb., zákona č.77/2011 Sb., zákona č.18/2012 Sb., zákona č.167/2012 Sb., zákona č.62/2014 Sb., zákona č.64/2014 Sb.

Nařízení vlády č.111/2002 Sb., kterým se stanoví výše zálohy na vybrané druhy vratných zálohovaných obalů ve znění nařízení č.209/2010 Sb.

Vyhláška č.116/2002 Sb. o způsobu značení vratných zálohovaných obalů

Vyhláška č.641/2004 Sb. o rozsahu a způsobu vedení evidence obalů a ohlašování údajů z této evidence

SYSTÉMOVÁ OPATŘENÍ VEDOUcí KE ZMÍRŇOVÁNÍ NEDOSTATKU VODY VLIVEM SUCHA

Úvod

Není to specifikum pouze pro individuální uživatele podzemní vody, ale setkáváme se s tím i u provozovatelů veřejných vodovodů: že se snižuje stav hladiny podzemní vody až k úrovni sacího koše čerpadla nebo odběrového potrubí u gravitačně využívaných vodních zdrojů se zjistí až v okamžiku, kdy voda neteče. A tak základní odpověď na otázku, jaká systémová opatření mohou vést ke zmírňování nedostatku vody vlivem sucha je poměrně jednoduchá: dopředu vědět, že se blíží kritická situace a včas přijímat nápravná opatření. Víme-li, že se kritické období blíží, je možno aplikovat celý soubor opatření, která lze v konkrétních hydrogeologických podmínkách realizovat. Pokud o blížící se kritické situaci nevíme, zpravidla je možno realizovat pouze jednoduchá a obvykle finančně náročná a nekomfortní operativní opatření jako je dovoz vody, omezení dodávek, apod.

Co se rozumí pod souslovím “Vědět, že se blíží kritická situace”

Popis aktuální situace stavu sucha v rámci hydrometeorologické situace je pravidelně publikován ve zprávách ČHMÚ. Na rozdíl od sucha klimatického, půdního či hydrologického je sucho hydrogeologické zpravidla charakterizováno pomocí pravděpodobnosti výskytu dané hladiny v monitorovacím vrtu v daném kalendářním měsíci. Stav sucha je přitom charakterizován třemi kategoriemi závažnosti podle pravděpodobnosti výskytu odvozené za referenční období 1981–2010. Jako mírné sucho jsou označeny stavy pod hodnotou spodního kvartilu (tj. pravděpodobnosti překročení 75–85 %, silné sucho je hodnoceno jako pravděpodobnost překročení 85–95 % a jako mimořádné sucho jsou označeny stavy, které odpovídají nejnižším 5 % historických pozorování (tj. pravděpodobnost překročení 95%). Hodnocení je sice prováděno jak pro jednotlivé objekty, tak souhrnně pro definované oblasti povodí, ale konkrétně hlubší zvodně, které bývají zpravidla využívány pro zásobování veřejných vodovodů, nejsou vždy pokryty dostatečně podrobnou pozorovací sítí tak, aby mohly poskytovat objektivní údaje o vodních stavech v dílčích hydrogeologických strukturách ovlivněných dlouhodobým odběrem vody. Zde musí nastoupit vlastní pozorování provozovatelů jímacích objektů a teprve tato primárně získávaná data je potom možno začlenit do časového režimu podzemních právě prostřednictvím objektů Státní pozorovací sítě podzemních vod.

To první a zdánlivě nejjednodušší, co je tedy třeba mít z každého jímacího objektu k dispozici, jsou údaje o odebraném množství (Q) a stavu hladiny (H). Je nedobrym zjištěním, že i tato nejjednodušší dokumentace na celé řadě jímacích objektů chybí anebo je nesprávně vedena. Jaké jsou hlavní příčiny:

- jednotlivé jímací objekty nejsou vybaveny vodoměry a často se měří až úhrnné množství jako suma dílčích odběrů. To je typické především pro hůře sledovatelná gravitačně využívaná prameniště a násoskové řady, se stejným problémem se lze ale setkat i v případech snadno měřitelných individuálně čerpaných objektů v rámci jednoho jímacího území. Problémy v hodnocení to způsobuje především tam, kde jsou jímací objekty zahloubeny do různých zvodní;
- stav hladiny podzemní vody je spolu s odběrným množstvím druhou zcela zásadní veličinou, přesto i zde je mnoho nedostatků. Mezi ně patří:
  - absence měření ať už bezdůvodná nebo odůvodňovaná absencí potřebných měřidel (zejména u hlubších objektů se zakleslou hladinou podzemní vody), nefunkčnost elektrických kontaktních měřidel (například v případech, kdy voda do jímacích objektů natéká nad hladinou podzemní vody) anebo technická nemožnost instalovat příslušné měřidlo v „úzkých“ vrtech s hluboko zakleslou hladinou podzemní vody;
  - chybné měření v důsledku závady na hladinoměru;
  - měření matoucích a vzájemně neporovnatelných údajů, pokud není identifikován měřící bod

SYSTÉMOVÁ OPATŘENÍ VEDOUcí KE ZMÍRŇOVÁNÍ NEDOSTATKU VODY VLIVEM SUCHA

(údaje na hladinoměru jsou vztahovány na různé výškové úrovně, jako je zhlaví vrtu, okraj zákrytové desky, podlaha v manipulační místnosti, apod.) nebo není známá kóta umístění měřidla (například tenzometru) v jímacím objektu;

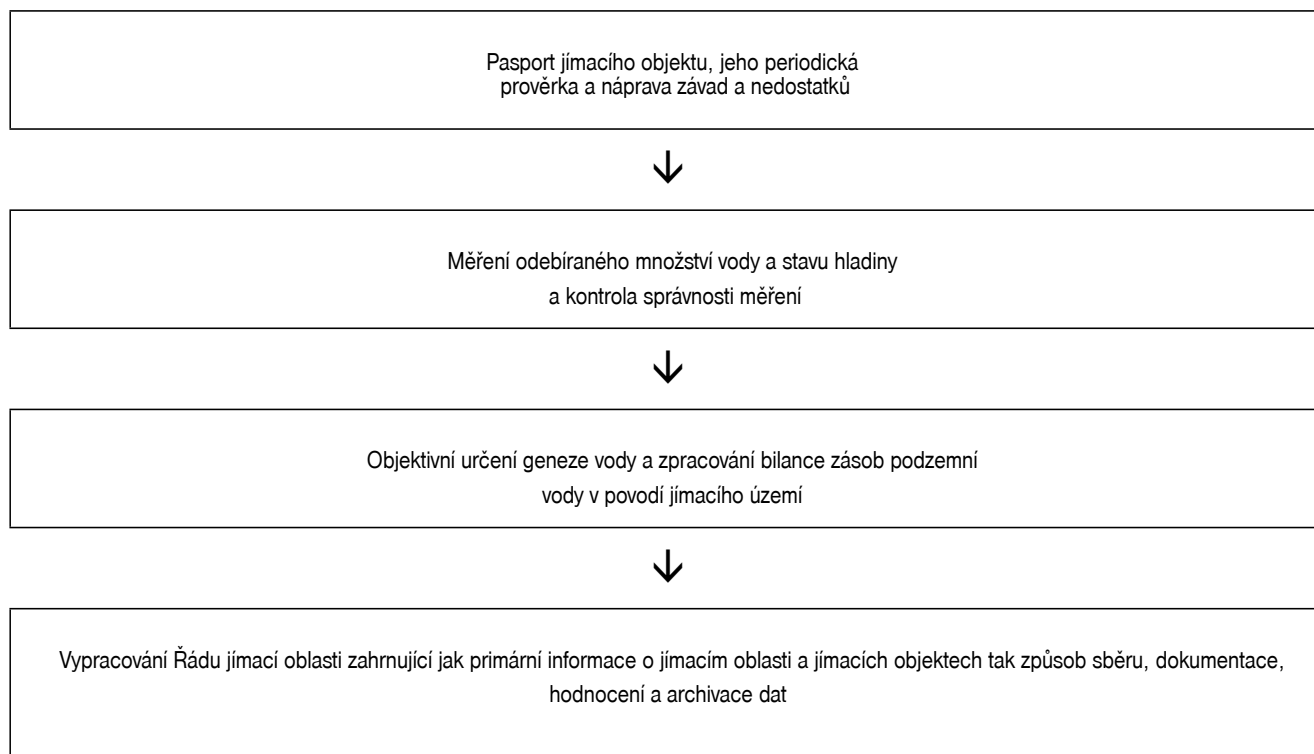
- chybné používání gravitačních měřidel bez kompenzace atmosférického tlaku, apod.

Druhým důležitým požadavkem je úplnost a správnost dat o konkrétním jímacím objektu a jeho aktuálním stavu. Nelze se bezesbytku spoléhat na primární údaje, staré často desítky let. Nemusí souhlasit hloubka, průměry výstroje, umístění perforace a k tomu přistupují faktory stárnutí jímacího objektu jako je zanášení spodní části vrtu, zarůstání perforačních otvorů, poruchy výstroje, napadané předměty do jímacího objektu (čerpadla, kabely, výtláčné potrubí měrná zařízení, aj.), či jiné odchylky od primární dokumentace (například záměna označení vrtů, apod.).

Třetím významným požadavkem je znalost geneze vody odebírané z konkrétního jímacího objektu, tj. prostorová identifikace infiltračního území, jeho plošný rozsah, bilance zásob podzemní vody jímátné konkrétním jímacím objektem, oscilace hladiny podzemní vody ve vazbě na případnou změnu její jakosti, apod. To jsou data, které by měla být dostupná při povolování odběru vody v intencích § 8, odstavec (1), zákona č. 254/2001 Sb. (dále jen vodní zákon), zpravidla sumarizovaná v kvalitně zpracovaném vyjádření osoby s odbornou způsobilostí dle § 9, odstavec (1) vodního zákona.

Posledním zásadním bodem, který je třeba naplňovat při řešení otázky rizika nedostatku vody, prognózy tohoto stavu a možnosti přijímání optimálních nápravných opatření, je správné nakládání se všemi pořizovanými daty, tj. jejich průběžné sumarizování, třídění, hodnocení a archivování. Optimálním nástrojem pro tento soubor prací je Řád jímací oblasti, což je v praxi osvědčena varianta jímacího řádu v intencích § 37, odstavec (3) vodního zákona a obdoba provozního řádu vodovodu. V něm se v podstatě říká co, kdy, kde a jak se měří a sleduje, jak se s pořizovanými daty pracuje, kam se ukládají a co se dělá v případě, kdy pořizovaná data ukazují na nějaký vzniklý nebo vznikající problém. Právě tam patří i problematika sucha, v tomto případě indicie, že se blíží období nedostatku vody.

Matici vstupních dat pro možnost předcházení následku nedostatku vody vlivem klimatického sucha můžeme tedy charakterizovat takto:

Práce s daty o stavech hladiny podzemní vody a odběrném množství

Máme-li pro konkrétní jímací území k dispozici potřebná data, je třeba je v rámci pravidelného hodnocení porovnávat s daty Státní pozorovací sítě podzemních vod ČHMÚ, případně s pozorovacími systémy jiných provozovatelů. Postupně vznikají korelační vztahy, které oproti běžným korelacím v územích neovlivněných čerpáním vody zahrnují jeden zásadní údaj, a to míru narušení přirozeného tlakového pole konkrétní zvodně přesně kvantifikovanými vodárenskými odběry. Vytváří se tak možnost předjímat, jak se konkrétní anomální změna stavu hladiny podzemní vody vlivem klimatického sucha projeví v konkrétním jímacím území a co to pro vodárenský provoz bude znamenat. Zkusme si ukázat několik modelových situací.

Pokles hladiny vyvolávající nutnost volby většího provozního snížení hladiny

Většina vodárensky využívaných objektů je buď hydraulicky úplných nebo stupeň průniku jímacího objektu konkrétní zvodně je vysoký. Pokud se v tomto případě začne v souvislosti s dlouhodobým útlumem odtokového procesu projevovat pokles hladiny podzemní vody k úrovni sacího koše čerpadla, je možno uvažovat o jeho zapuštění do větší hloubky a překonat tak bez snižování odběrného množství i déletrvající pokles hladiny podzemní vody. Musí však být splněno několik podmínek:

- je třeba přesně vědět v jaké hloubce je čerpadlo a jaké jsou jeho parametry (průměr, křivka Q/H);
- je třeba znát technické parametry vrtu (především hloubka, průměr výstroje zejména v případě teleskopického vystrojení, rozmístění plných a perforovaných zárubnic a aktuální stav vrtu);
- známá musí být závislost jakosti vody na stavech hladiny podzemní vody ve struktuře a vztah mezi dobou doplňování struktury vodou v infiltračním území a nástupem hladiny v konkrétním jímacím objektu;
- respektovat je třeba i kótu minimální hladiny podzemní vody, pokud je navržena s cílem chránit vodní a na vodu vázané ekosystémy před nedostatkem vody.

Právě všechny tyto poznatky jsou k dispozici v případě, kdy je pro konkrétní jímací území naplněna matice vstupních dat. Několik ukázek "vodárenské reality" je uvedeno přednáškové prezentaci.

Pokles hladiny vyvolávající nutnost volby zvětšení hloubky jímacího objektu

Existují však případy především starších jímacích objektů podzemní vody, které mají nízký stupeň průniku konkrétní zvodně a jestliže dochází v důsledku sucha k významnějšímu poklesu hladiny podzemní vody (jednotky výjimečně až desítky metrů), manipulace s čerpadlem významné zvýšení vydatnosti nepřinese. Existují 4 základní varianty řešení:

- první variantou je prohloubení stávajícího jímacího objektu až do podložního izolátoru, zajišťující úplný průnik jímacího objektu využívanou zvodně;
- druhou variantou je prohloubení jímacího objektu do níže ležící zvodně, přičemž práce musí být spojeny s odtěsněním zvodně svrchní;
- třetí variantou je vyhloubení nového hlubšího jímacího objektu, jestliže technické parametry původního vrtu (především druh výstroje a její průměr) neumožňují vrt prohloubit;
- poslední variantou je rekonstrukce jímacího objektu, spočívající například ve vytěžení původní výstroje, prohloubení vrtu a jeho nové vystrojení včetně instalace nového filtračního obsypu a zaplášťového těsnění.

I tato modelová simulace vyžaduje vědět vše podstatné o jímacím objektu, což znamená naplnit matici vstupních dat.

Řízené odběry manipulující s přírodními zásobami podzemní vody

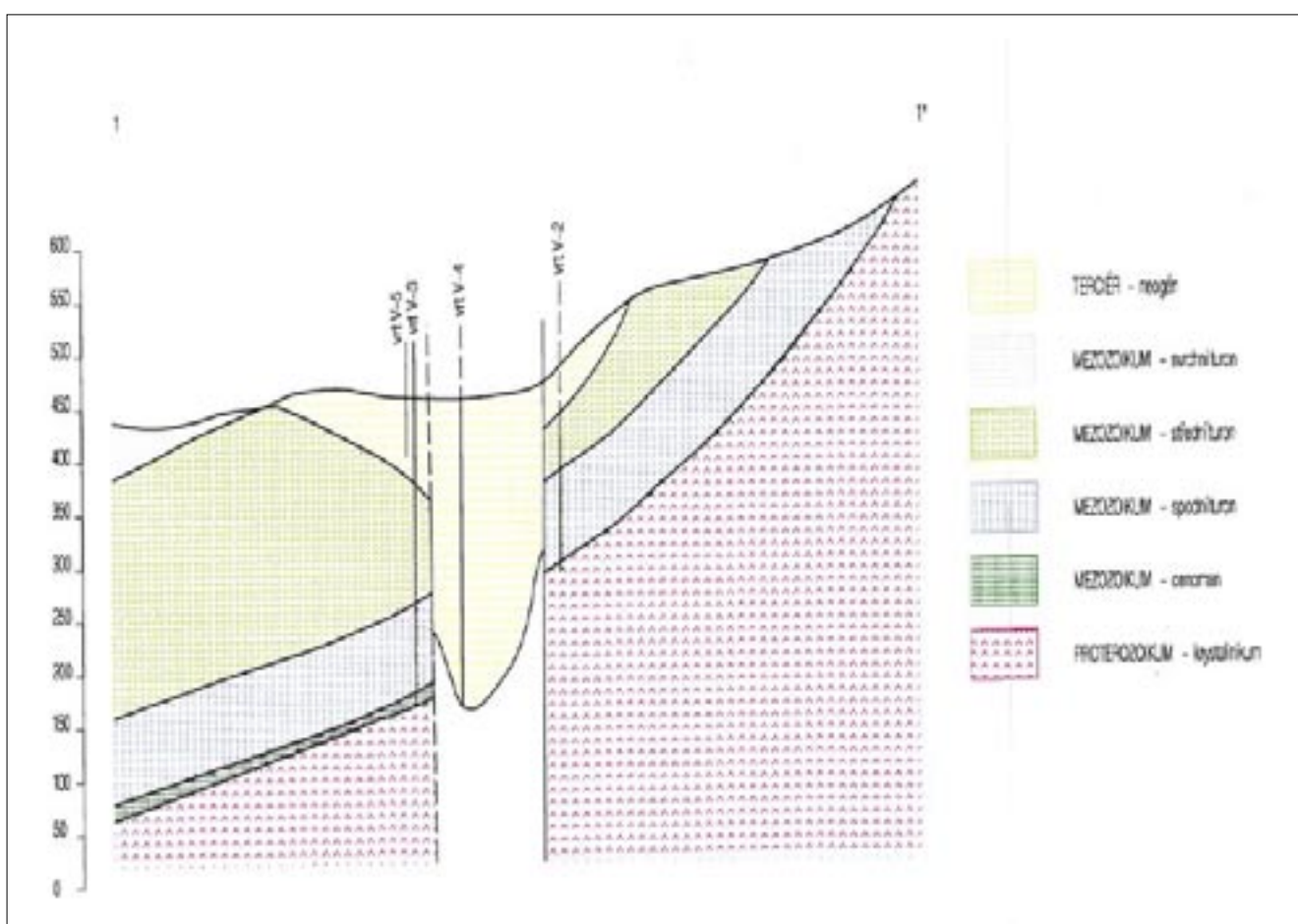
Tento způsob nakládání s podzemní vodou je analogií nakládání s povrchovou vodou v přehradních nádržích. Známe-li geometrii vodního tělesa a zákonitosti jeho doplňování vodou, můžeme v dotačně

SYSTÉMOVÁ OPATŘENÍ VEDOUcí KE ZMÍRŇOVÁNÍ NEDOSTATKU VODY VLIVEM SUCHA

chudších obdobích využívat akumulovanou podzemní vodu a vzniklý deficit v přírodních zásobách podzemní vody doplnit v období dotačně bohatších. Tento velmi elegantní a přitom jednoduchý způsob manipulace s přírodními zásobami podzemní vody však má několik podmínek:

- musí se jednat o uzavřenou až polouzavřenou strukturu, ve které se vytváří významná akumulace podzemní vody;
- musíme podrobně znát zákonitosti tvorby podzemní vody v čase i objemu;
- celkový odběr vody ze struktury za delší časové období (rok či více) musí být významně nižší než přírodní zdroje podzemní vody, optimálně do 75% přírodních zdrojů;
- musí se jednat o strukturu, kde významná manipulace s hladinou podzemní vody neovlivňuje blízké vodní a na vodu vázané ekosystémy (flora, fauna, jiné zdroje podzemní nebo povrchové vody).

Konkrétní případ využívající přírodní zásoby podzemní vody ve struktuře, kterých jsou u nás desítky či stovky je patrný z následující obrázku.

Obrázek č. 1: Hydrogeologický řez jímacím územím Horní Čermná v hydrogeologickém rajónu 4261 Kyšperská synklínála v povodí Orlice

Vrt V-2 v jímacím území Horní Čermná je situován v uzavřené, tektonicky omezené kře a úvodní vydatnost cca 90 l/s zaznamenaná po proražení artézského stropu se postupně snižovala na současných 15 - 20 l/s. Jedná se tedy o strukturu, která beze zbytku naplňuje výše uvedené předpoklady. Její plocha činí cca 4 km² a mocnost zvodně kolektoru B je v průměru 50 m. Připustíme-li, že pouze jedno procento objemu horniny je vyplněno vodou, představuje to objem cca 2 mil. m³ podzemní vody. Pokud bychom využili jen 50% mocnosti

zvodně, bylo by možno ze struktury odebírat bez jakéhokoliv doplňování cca 30l/s podzemní vody po dobu 1 roku.

Závěr

Abychom se mohli připravit na období nedostatku vody a ve větších strukturách mohli dokonce tato období v předstihu třeba i více let předpovídat, je vhodné souběžně naplnit tři základní doporučení:

Prvním doporučením je mít v pořádku všechna data o jímacích objektech, o stavech hladiny podzemní vody, o odběrných množstvích, o jakosti vody a její genezi a hlavně vědět, kde všechna tato data jsou a jak je třeba s nimi pracovat. To je pole působnosti vodárenských společností.

Druhým doporučením je mít člověka, který se o tato data stará, vyhodnocuje je a je schopen na základě nich předpovídat m.j. rizika, která plynou z détervajících útlumů odtokového procesu vyvolaného klimatickým suchem. I zde záleží na vodárenských společnostech, zdali dovedou takového člověka najít nebo si ho postupně vychovat.

Třetím doporučením je využití institutu řádu jímací oblast v intencích § 37, odstavce 3 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (dále jen vodní zákon), který dva výše uvedené předpoklady dovádí do realizační fáze. To je pole působnosti vodoprávních úřadů, které mohou uložit povinnost zpracování řádu jímací oblasti osobě oprávněné k odběru vody v případech, kdy podmínky odběru vody je nutno vázat na opatření sloužící k zachování nebo dosažení podmínek pro trvale udržitelné užívání zdrojů podzemní vody. A sem nepochybně problematika sucha a jeho zvládnání patří.

VODNÍ DÍLA JAKO SAMOSTATNÉ VĚCI A VLASTNICTVÍ VODNÍCH DĚL

V souvislosti s aplikací ustanovení § 59a vodního zákona, které zakotvuje zákonné věcné břemeno strpění starého vodního díla na cizím pozemku a jeho užívání a zároveň stanovuje náhradu za toto věcné břemeno, se opět objevují úvahy nad pojetím vodního díla a jeho vymezením jako samostatného předmětu soukromoprávních vztahů, tj. předmětu vlastnictví, převodu, zatížení apod. Jen takto bude možné vymezit oprávněnou osobu ze zákonného věcného břemene podle § 59a vodního zákona – vlastníka vodního díla, resp. osobu povinnou k náhradě z předmětného ustanovení.

Předmětem vlastnického práva může být pouze věc v soukromoprávním slova smyslu, tzn. věc vymezená občanským zákoníkem. Ačkoliv jsou vodní díla stavbami podle stavebního zákona, z judikatury civilních soudů je zřejmé, že nikoliv všechna vodní díla jsou zároveň samostatnými věcmi v právním slova smyslu. Pokud není vodní dílo samostatnou věcí, je vždy součástí pozemku, na němž je umístěno. S takovým vodním dílem nelze disponovat bez pozemku, na němž je umístěno, ani jej nelze z pozemku vyjmout. Vlastníkem takového vodního díla je vlastník pozemku.

Proto i vypořádání starých vodních děl na cizích pozemcích ve smyslu ustanovení § 59a vodního zákona se zřejmě dotýká pouze vodních děl, která jsou samostatnými věcmi v soukromoprávním slova smyslu. Stanoví totiž, že vlastník pozemku je povinen strpět za náhradu na svém pozemku vodní dílo vybudované před 1. lednem 2002 a jeho užívání a podle přechodného ustanovení čl. LV zákona č. 303/2013 Sb. nedojde-li mezi vlastníkem pozemku a vlastníkem vodního díla k dohodě o náhradě za užívání pozemku podle § 59a zákona č. 254/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, do 24 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, rozhodne na návrh vlastníka pozemku nebo vodního díla o výši náhrady soud. Oprávněnou osobou ze zákonného věcného břemene je toliko vlastník vodního díla, a předmětné vodní dílo tedy musí být způsobilé být samostatným předmětem právních vztahů.

Vymezení vodního díla jako samostatné věci

Vodní díla jsou podle ustanovení § 55 odst. 1 vodního zákona stavbami sloužícími účelům vodního zákona (vodního hospodářství), zejména umožňující nakládání s vodami. Demonstrativní výčet staveb a terénních úprav, které jsou či nikoliv vodními díly, obsahuje vodní zákon v ustanovení § 55 odst. 1 a 3. Základní vymezení věci v soukromoprávním smyslu poskytuje občanský zákoník, ten však definici vodního díla neobsahuje. Jelikož je vodní dílo z definice dané ustanovením § 55 odst. 1 vodního zákona stavbou, bude nezbytné vycházet z obsahu pojmu „stavba“. Pojem „stavba“ je stavebním zákonem definován v ustanovení § 2 odst. 3 jako veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání.

Občanský zákoník pojem „stavba“ nedefinuje, pouze uvádí, že stavbami jsou pro účely občanského zákoníku stavby zřízené na pozemku a jiná zařízení. Pojmem stavba v soukromoprávním slova smyslu se proto velmi podrobně zabývaly ve své rozhodovací praxi civilní soudy. Jak bylo mnohokrát uvedeno v judikatuře, pojem „stavba“ ve veřejnoprávním slova smyslu, tj. podle vodního, resp. stavebního zákona, není totožný s pojmem „stavba“ podle soukromého práva, tj. podle občanského zákoníku a nelze tedy každou stavbu podle stavebního zákona považovat stavbu v soukromoprávním slova smyslu (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. srpna 2003, sp. zn. 22 Cdo 1221/2002). Je zároveň nerozhodné, zda jde o stavby nemovitě, např. čistírny odpadních vod, úpravny vody, studny, apod., či stavby movitě, např. mobilní protipovodňové hráze, výrobkové čistírny odpadních vod, vodovodní a kanalizační přípojky, apod.

Občanský zákoník definici vodního díla neobsahuje. Rozhodujícím faktorem pro určení, zda je vodní dílo věcí v právním slova smyslu, či nikoliv, je mimo stavebně technického provedení možnost jeho faktického vymezení v terénu, tj. kde končí pozemek a kde začíná vodní dílo. Některá vodní díla, u kterých jejich faktické vymezení v terénu nelze provést, například upravená koryta vodních toků, hráze, vodní nádrže, jsou potom pouhou úpravou povrchu pozemku. Obdobně jako některé účelové pozemní komunikace či parkovací plochy.

VODNÍ DÍLA JAKO SAMOSTATNÉ VĚCI A VLASTNICTVÍ VODNÍCH DĚL

Naopak vodní díla stavebně snadno rozpoznatelná v terénu, například čistírny odpadních vod, úpravny vody, zděné hráze a studny, budou způsobilé být samostatnou stavbou, a tudíž i věci v soukromoprávním slova smyslu. Vždy je však charakter konkrétního vodního díla ze soukromoprávního hlediska posuzovat v jednotlivém případě.

Pohled na soukromoprávní vymezení vodního díla jako samostatné stavby lze v praxi Nejvyššího soudu velmi dobře demonstrovat na rybníku, kterému se Nejvyšší soud ve své praxi věnuje velmi často. V již zmíněném rozsudku ze dne 26. srpna 2003, sp. zn. 22 Cdo 1221/2002, Nejvyšší soud uvedl, že (cit.) o tom, zda hráz rybníka je samostatnou věcí v právním smyslu anebo zda jde o součást pozemku, na kterém stojí, nelze učinit obecný závěr bez posouzení konkrétní situace. Přitom bude třeba vyjít kromě stavebního provedení hráze též z toho, zda lze určit, kde končí pozemek a začíná samotná hráz, tedy zda lze vymezit a oddělit vlastnictví vlastníka pozemku a vlastníka hráze. Ve starším rozsudku ze dne 28. května 1998, sp. zn. 2 Cdon 1192/97, potom Nejvyšší soud dokonce judikoval, že rybník není ve smyslu občanskoprávním samostatnou věcí, se kterou by mohlo být nakládáno odděleně od pozemků tvořících jeho dno a břehy, proto nemůže být ani stavbou [...].

Vodní dílo jako předmět vlastnického práva

Předmětem vlastnického práva potom může být pouze věc v soukromoprávním slova smyslu (viz ustanovení § 1012 občanského zákoníku, podle něhož vše, co někomu patří, všechny jeho věci hmotné i nehmotné, je jeho vlastnictvím). V případě vodních děl tedy mohou být předmětem vlastnictví pouze stavby v soukromoprávním slova smyslu. Jak uvedeno výše, vodní díla mohou být pouhou (terénní) úpravou povrchu pozemku neoddelitelnou od pozemku a jeho součástí. Jejich vlastníkem potom bude vlastník pozemku. Pokud vlastník pozemku pozemek převede na třetí osobu, převede na třetí osobu rovněž vodní dílo, které je součástí pozemku.

Pokud půjde o vodní dílo jako funkční celek skládající se z více věcí ve vlastnictví rozdílných osob, budou se na nakládání s ním vztahovat přiměřeně ustanovení občanského zákoníku o podílovém spoluvlastnictví (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. července 2008, sp. zn. 22 Cdo 1121/2008). Příkladem může být vodní nádrž, které se skládá z hráze a pozemků – pokud budou tyto nemovité věci ve vlastnictví více vlastníků, potom se o užívání nádrže mezi sebou budou tito vlastníci muset dohodnout, jako by byli spoluvlastníky společné věci.

Ačkoliv vodní zákon upravuje v ustanovení § 126 odst. 1 vodního zákona tzv. veřejnoprávní vlastnictví vodního díla a umožňuje přenesení práv a povinností k vodnímu dílu z vlastníka vodního díla na jeho uživatele, jedná se pouze o fikci vlastnictví vodního díla z důvodu určení osoby oprávněné z práv a povinností podle vodního zákona (např. přístup k vodnímu dílu přes cizí pozemky, povinnost starat se o vodní dílo, apod.). Na uživatele se jako na vlastníka vodního díla hledí výlučně pro účely vodního zákona.

V případě, že je vodní dílo součástí pozemku, nestává se takovým přenesením práv a povinností ve smyslu ustanovení § 126 odst. 1 vodního zákona předmětné vodní dílo samostatnou věcí ve smyslu občanskoprávním (a jeho uživatel není jeho vlastníkem v soukromoprávním slova smyslu) a je i nadále součástí pozemku (např. se může jednat o nájem pozemku s vodním dílem – vodní nádrží).

MINIMALIZACE SPOTŘEBY VODY KOMPLEXNÍM PŘÍSTUPEM K HOSPODAŘENÍ S VODOU

slide 1

Nekonvenční Aranžování Sanitárních Systémů

Minimalizace spotřeby vody komplexním přístupem k hospodaření s vodou
Karel Plotěný, ASIO, spol. s r.o.

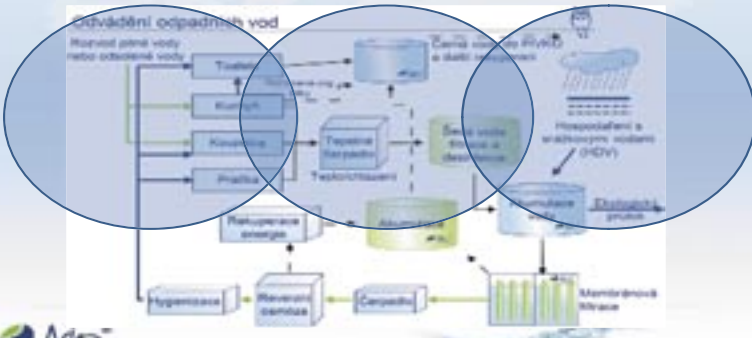

---

slide 2

Města budoucnosti – cirkulární ekonomika (?) šetření se zdroji - rekuperace v rámci domu

---

---

slide 3

Udržitelnost = také uplatnění úspor

- Technologie a postupy vedoucí k snížení potřeby vody a tedy množství odpadních vod odtékajících z nemovitostí
  - Úspora vody (přímá – návyky, zařizovací předměty)
    - Kompostovací toalety nebo bezvodé pisoáry
  - Využití šedých vod – recyklace vody a energie
  - Závlaha odpadní vodou
    - Šedé vody, komunální vody
  - Využití srážkových vod
- Motivační a donucovací prostředky (cena, omezení)

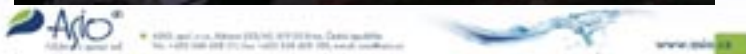

MINIMALIZACE SPOTŘEBY VODY KOMPLEXNÍM PŘÍSTUPEM K HOSPODAŘENÍ S VODOU

slide 4

Kuba – Trininad – voda na příděl

---

slide 5

Sanna – město bez vody

- Jemen – Sanaa
- dvouúrovňová sazba

---

slide 6

Autoregulace

- Podle toho kolik vody unese manželka nebo děti

---

slide 7

Úspora vody – návyky a vybavení domácnosti

- Změna návyků
  - Mytí nádobí
  - Ohřev dalších nápojů
  - Splachování toalet
- Vybavení domácnosti
  - Pračka
  - Myčka
  - Zavlažovací technika
- Zamezení únikům odpadní vody – e-vodník

---

slide 8

Úspora vody – doplňky zařizovacích předmětů

- Použitím vhodných přípravků – baterie, sprchy

---

slide 9

Kde se kolik dá uspořit ?

1. Instalace vodní sečerpací stanice
2. Čerpadlo s automatickým odhadem času
3. Čerpadlo s časovačem a spínáním
4. Čerpadlo s integrovaným odhadem času
5. Čerpadlo s integrovaným odhadem času a spínáním
6. Čerpadlo s integrovaným odhadem času a spínáním a odhadem času
7. Čerpadlo s integrovaným odhadem času a spínáním a odhadem času a spínáním
8. Čerpadlo s integrovaným odhadem času a spínáním a odhadem času a spínáním a odhadem času a spínáním
9. Čerpadlo s integrovaným odhadem času a spínáním a odhadem času a spínáním a odhadem času a spínáním a odhadem času a spínáním

---

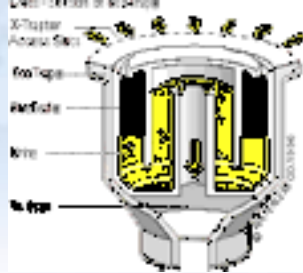

MINIMALIZACE SPOTŘEBY VODY KOMPLEXNÍM PŘÍSTUPEM K HOSPODAŘENÍ S VODOU

slide 10

Minimalizace spotřeby vody

- Bezvodé pisoáry – začínají se šířit – McDonalds

AGIO spol. s r.o. Alšova 223/IV, 272 02 Kras. Česká republika
Tel: +420 326 628 211 fax: +420 326 628 200 e-mail: info@agio.cz

www.agio.cz

---

slide 11

Kompostovací toalety

AGIO spol. s r.o. Alšova 223/IV, 272 02 Kras. Česká republika
Tel: +420 326 628 211 fax: +420 326 628 200 e-mail: info@agio.cz

www.agio.cz

---

slide 12

Ideální stav - dělit a nevypouštět

---

slide 13

Austrálie a typová řešení

---

slide 14

Přímá úspora – kapková závlaha

- Kapková závlaha – úspora až 75%

Zdroj: <http://www.zelenedoli.cz/kompletni-kapkova-zavlah-a-ma-x16530>

4000 spol. s r.o. Křižov 252/161, 471 01 Strakonice, Česká republika
Tel: +420 338 608 911 Fax: +420 338 608 905, email: info@aqio.cz

www.aqio.cz

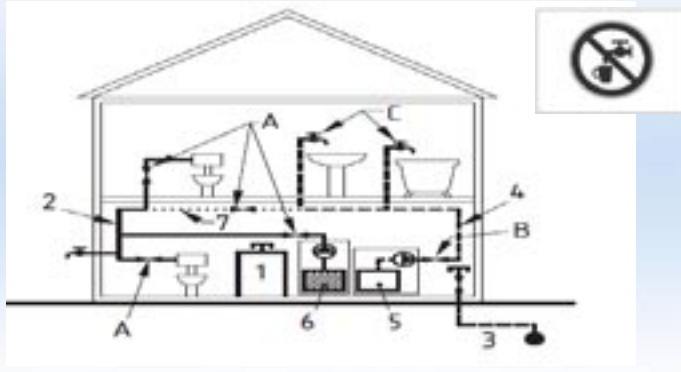

---

slide 15

Použití šedé vody na splachování a závlahu

4000 spol. s r.o. Křižov 252/161, 471 01 Strakonice, Česká republika
Tel: +420 338 608 911 Fax: +420 338 608 905, email: info@aqio.cz

www.aqio.cz

MINIMALIZACE SPOTŘEBY VODY KOMPLEXNÍM PŘÍSTUPEM K HOSPODAŘENÍ S VODOU

slide 16

Využití šedých vod - ukázky realizací

Vzdělávací centrum Rozmarýnek - Brno

Q = 0,6 m³/den

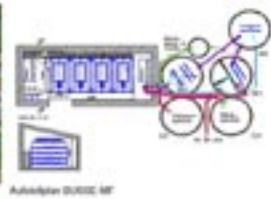

4000 spol. s r.o., Alšova 22/160, 602 00 Brno, Česká republika
Tel: +420 548 632 21 (fax: +420 548 632 20), email: voda@ajio.cz

www.ajio.cz

slide 17

Hotel

4000 spol. s r.o., Alšova 22/160, 602 00 Brno, Česká republika
Tel: +420 548 632 21 (fax: +420 548 632 20), email: voda@ajio.cz

www.ajio.cz

slide 18

Zajímavosti k využití šedých vod

ITP HÖRNER & LINDNER APART
www.gewinnwelt.de

Photo

4000 spol. s r.o., Alšova 22/160, 602 00 Brno, Česká republika
Tel: +420 548 632 21 (fax: +420 548 632 20), email: voda@ajio.cz

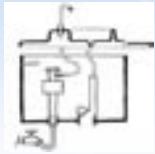

www.ajio.cz

slide 19

Zajímavosti k využití šedých vod

4000 spol. s r.o., Křižovatka 202/140, 471 01 Strakonice, Česká republika
Tel: +420 338 608 011, fax: +420 338 608 005, e-mail: info@aqio.cz

www.aqio.cz

---

slide 20

Zajímavosti k využití šedých vod

4000 spol. s r.o., Křižovatka 202/140, 471 01 Strakonice, Česká republika
Tel: +420 338 608 011, fax: +420 338 608 005, e-mail: info@aqio.cz

www.aqio.cz

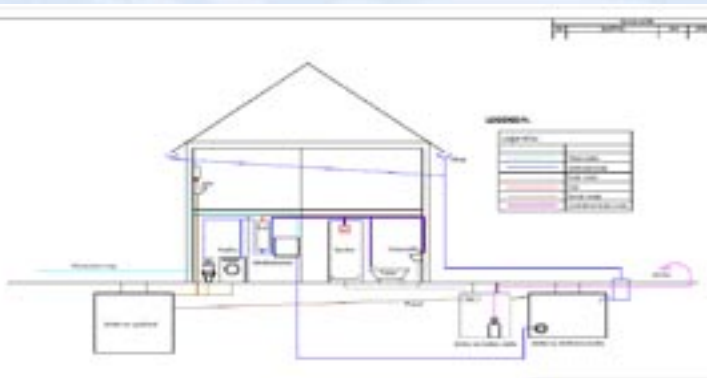

---

slide 21

Bezodtoký dům

- Varianta bez zásaku s využitím šedých vod

MINIMALIZACE SPOTŘEBY VODY KOMPLEXNÍM PŘÍSTUPEM K HOSPODAŘENÍ S VODOU

slide 22

Závlaha odpadní nebo vyčištěnou vodou (šedá voda ?)

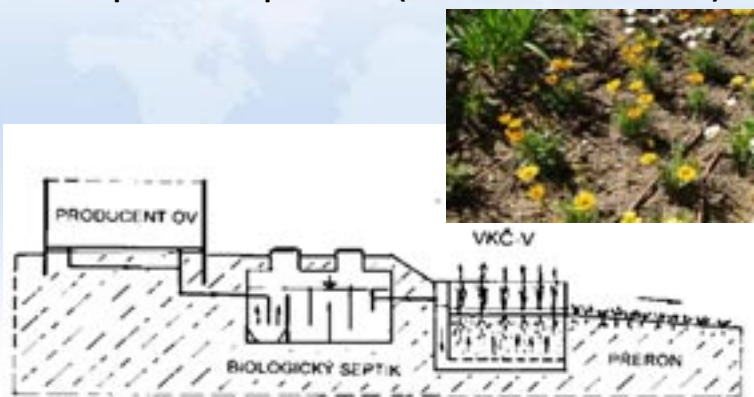

---

slide 23

Bezodtoká řešení – zálivka, odpar, evapotranspirace (1EO asi 100 m²)

---

slide 24

Srážkové vody a vztah k nim

- **Minulost** (nedávná)
  - Co nejrychleji odvést vodu
  - Následky – eroze, povodně
- **Budoucnost**
  - Bude nedostatek vody
  - Zvyšuje se intenzita srážek (místní záplavy)
- **Současnost**
  - Nové trendy – neodvádět ale hospodařit
    - Minimalizovat odtok co do maxim i co do objemu

---

slide 25

Hospodaření s dešťovou vodou

• Princip

- v maximální možné míře **napodobit přirozené odtokové charakteristiky** lokality před urbanizací – tj. **problém řešit na místě**

HDV

• HDV v širším slova smyslu

- i zařízení, která alespoň **určitým způsobem přispívají** k zachování přirozeného koloběhu a k ochraně vodních toků (akumulace, užívání DV, retence, regulace odtoku)

slide 26

Vodní bilance v sídlištích

slide 27

Vodní zákon, NV a vyhlášky

§5, odst. (3)

Při **provádění staveb** nebo **jejich změn** nebo **změn jejich užívání** jsou stavebníci povinni podle charakteru a účelu užívání těchto staveb je zabezpečit zásobováním vodou a odváděním, čištěním, popřípadě jiným zneškodňováním odpadních vod z nich v souladu s tímto zákonem a **zajistit vsakování nebo zadržování a odvádění povrchových vod vzniklých dopadem atmosférických srážek na tyto stavby (dále jen „srážkové vody“)** v souladu se stavebním zákonem. Stavební úřad nesmí bez splnění těchto podmínek **vydat stavební povolení nebo rozhodnutí** o dodatečném povolení stavby nebo rozhodnutí o povolení změn stavby před jejím dokončením, popřípadě kolaudační souhlas ani rozhodnutí o změně užívání stavby.

MINIMALIZACE SPOTŘEBY VODY KOMPLEXNÍM PŘÍSTUPEM K HOSPODAŘENÍ S VODOU

slide 28

Technická řešení - normy

- **ČSN 75 9010 - Vsakovací zařízení srážkových vod (vyšla 02/2012)**
- Norma popisuje rozsah a způsoby provádění geologického průzkumu pro vsakování srážkových povrchových vod.
- Norma přináší základní přehled v současnosti používaných povrchových a podzemních vsakovacích zařízení. Norma uvádí postup a příklady výpočtů retenčních objemů vsakovacích zařízení, zabývá se mírou bezpečnosti proti přeplnění vsakovacích zařízení a přetékání srážkových vod na povrch.
- Do normy jsou přiloženy aktualizované tabulky návrhových úhrnů srážek v České republice.

ASI Onále 2012

www.ajo.cz

slide 29

Technická řešení - normy

- **TNV 75 9011 - Hospodaření se srážkovými vodami**
- Tato norma řeší nakládání se srážkovými vodami zejména na pozemku stavby (decentrální způsob odvodnění), ale jsou uvedena i centrální opatření, která jsou řazena za opatření decentrální (řetězení do série) tak, aby byl vytvořen funkční systém přírodě blízkého odvodnění. V této normě jsou uvedena také opatření pro snížení množství (případně prevenci vzniku) srážkového odtoku

ASI Onále 2012

www.ajo.cz

slide 30

Wells, Rakousko

16.5.2016

ASI Onále 2012

www.ajo.cz

slide 31

---

slide 32

---

slide 33

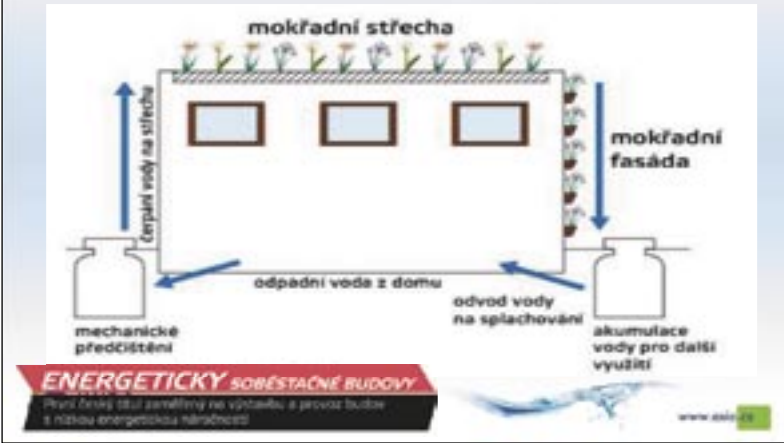

MINIMALIZACE SPOTŘEBY VODY KOMPLEXNÍM PŘÍSTUPEM K HOSPODAŘENÍ S VODOU

slide 34

Zjednodušené schéma ČOV

---

slide 35

Zelené střechy

---

slide 36

Srážkové vody v domech NEW a udržitelnost

---

slide 37

Udržitelnost a využití srážkové vody

- V čem je ta udržitelnost ?
- Když vody neodtečou hned, pak :
  - Bude menší eroze a nebudou přetížené sítě
  - Navýší se zásoby podzemních vod
  - Budu potřebovat méně pitné vody
  - Budou méně zasolené půdy
- Nejčastější námitky proti využití srážkové vody
  - Znečištění srážkových vod
  - Navýšení odtoku odpadních vod

slide 38

Druhy znečištění v atmosférických srážkách

- Nerozpuštěné látky - znečištění, které se během bezdeštného období nahromadí na povrchu území a srážka jej spláchne - **splach**
- Znečištění, které vzniká při kontaktu dešťové vody s materiály na povrchu území - **výluh**
- Znečištění pocházející z nečistot v ovzduší, především kyseliny, ale i nutrienty – **kontaminace ovzduším**

slide 39

Závěr - znečištění

- Se všemi druhy znečištění je možno se technicky vypořádat:
  - prevencí (volba správných materiálů),
  - mechanicky (odstranění NL
  - desinfekcí (bakteriální znečištění)...
- Průzkumy a hlavně praxe ukázaly, že :
Při dodržení některých zásad je zcela dostatečné mechanické předčištění zabraňující mechanickým problémům při provozu ..

MINIMALIZACE SPOTŘEBY VODY KOMPLEXNÍM PŘÍSTUPEM K HOSPODAŘENÍ S VODOU

slide 40

Mechanické předčištění

- Samočisticí filtrační jednotka Purain (NEW)
- Parametr – procento využití z deště

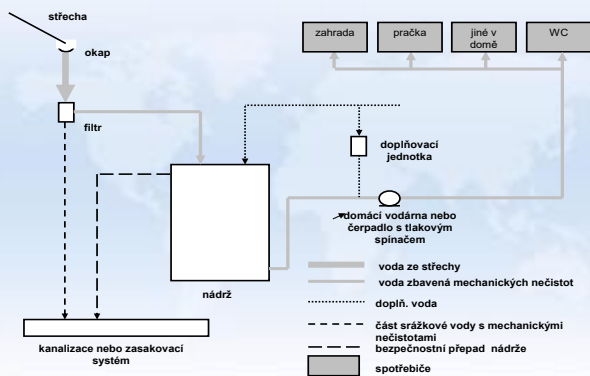

16.5.2013

www.ario.cz

slide 41

Schéma systému

16.5.2013

www.ario.cz

slide 42

System složený ze segmentů

S nádrží v suterénu

S nádrží v zemi

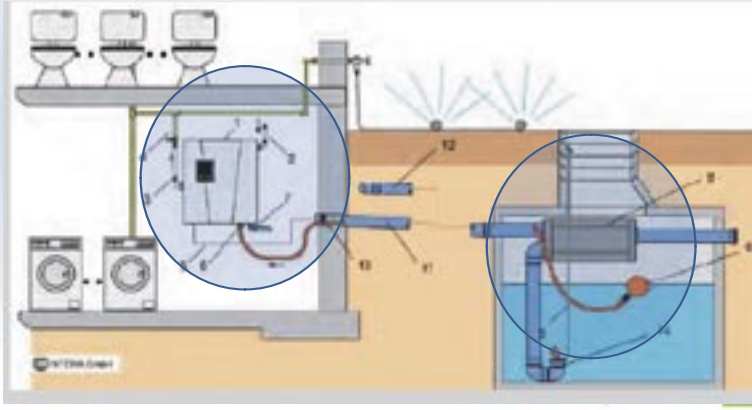
16.5.2013

www.ario.cz

slide 43

Základ = předčištění + čerpání

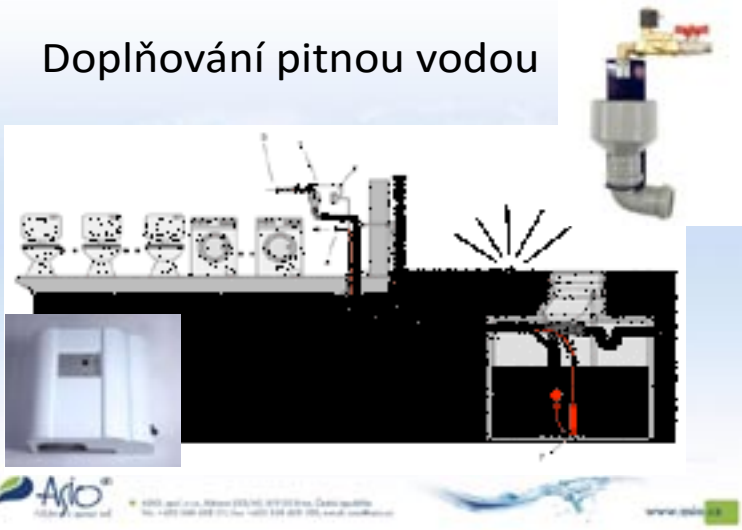

---

slide 44

Doplňování pitnou vodou

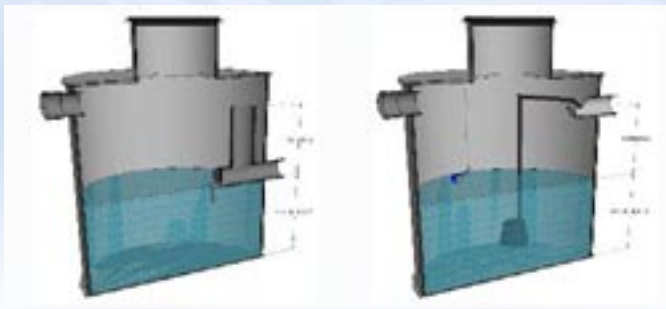

---

slide 45

Kombinace AS-REWA a RDN

- Spojení využití dešťovky a povinné akumulace

MINIMALIZACE SPOTŘEBY VODY KOMPLEXNÍM PŘÍSTUPEM K HOSPODAŘENÍ S VODOU

slide 46

Co najdete v normě...pokud vyjde

- Výpočet produkce srážkové vody
- Výpočet spotřeby provozní vody v domě
- Řešení detailů ... potrubí, nádrže, doplnění

---

slide 47

Austrálie

---

slide 48

Zhodnocení opatření

Opatření	Investice	Úspora	Návratnost	Změna stávajícího objektu	Pozn.
Změna návyků	+	+++	+++	+++	
Omezovače průtoku a úsporné spotřebiče	+	++	+++	+++	
Bezvodé toalety a pisoáry	++	+++	++	+	1
Využití srážkových vod na závlahu	++	++	+++	+++	
Využití srážkových vod na WC apod.	+++	++	++	+	2
Využití srážkové vody jako pitné vody	++	+	+++	+	3
Kapková závlaha (pitnou i šedou vodou)	++	++	++	+++	
Využití šedých vod jako vody provozní	+++	++	++	+	4
Využití vyčištěných odpadních vod na závlahu	+++	++	+	+++	5
Přímé využití odpadních vod na závlahu	+++	++	+	+++	5

---

slide 49

Praktická řešení

Karel Plotěný

---

slide 50

Dům bez napojení na síť

- Využití srážkové vody jako zdroje užitkové vody a minimalizace produkce recyklací ŠV...

---

slide 51

Pitná voda z dešťovky ?

- Hygienicky nezávadná voda
  - Hygienizace
  - Další případná úprava
- Pitná voda
  - Reverzní osmóza
  - Mineralizace
  - Hygienizace
  - Další úpravy

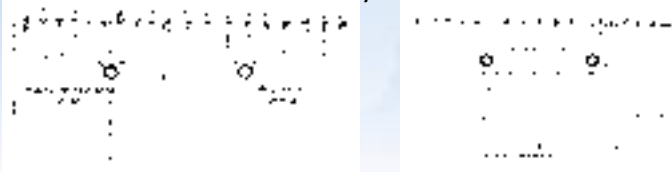

---

slide 52

Závlaha odpadní nebo vyčištěnou vodou

- Základní myšlenka pro závlahu odpadní vodou „Spojit potřebné s užitečným s minimálními náklady“
  - Úspory vody, energie, rovnoměrnost produkce
  - Důležité – aby závlaha byla závlahou a vypouštění

AGIO spol. s r.o. Alšova 223/IV, 47101 Brno, Česká republika
Tel: +420 548 618 211 fax: +420 548 618 202, email: info@agio.cz

www.agio.cz

slide 53

AS-GEOFLOW – koncept závlahy

AGIO spol. s r.o. Alšova 223/IV, 47101 Brno, Česká republika
Tel: +420 548 618 211 fax: +420 548 618 202, email: info@agio.cz

www.agio.cz

slide 54

Co legislativa a chytrá řešení ?

Karel Plotěný

AGIO spol. s r.o. Alšova 223/IV, 47101 Brno, Česká republika
Tel: +420 548 618 211 fax: +420 548 618 202, email: info@agio.cz

www.agio.cz

slide 55

Stávající stav

- Legislativa není připravená
- Zato silná loby ano – viz články o nebezpečnosti využití šedých vod, nebo blokování normy na šedé vody (voda s kvalitou na koupání není dostatečně vhodná na závlahu atd.)
- Alibismus na všech úrovních
- Kontrast – bude EN, evropská legislativa podporuje recyklaci...

4000 spol. s r.o., Mlýnská 232/10, 312 01 Strakonice, Česká republika
Tel: +420 338 408 511, fax: +420 338 408 200, e-mail: info@aqio.cz

www.aqio.cz

slide 56

Zatím legislativa moc chytrým řešením nepřeje

Charakteristika záce:

Dne 22.10.2015 nám byla předložena žádost o vydání stanoviska k rozhodnutí lokální ČOV pro areál T. v k.č. [redacted] Odpadní vody po průčištění mají být využívány k závlaze pozemku investora a v omezeném období odváděny k další likvidaci.

Poznámka: do kanalizace je to asi 300 m

Stanovisko správce povodí

Na základě ustanovení § 54 odst. 4 zákona 254/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) [redacted] jako správce povodí následující:

STANOVISKO:

- a) z hlediska plánování v oblasti vod je uvedený záměr v souladu se zájmy hlášenými plánem oblasti povodí.
- b) z hlediska dalších zájmů chráněných zákonem č. 254/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů, nesouhlasíme s uvedeným záměrem. [redacted] má kanalizační systém sloučený centrální ČOV. Na tato ČOV je možné odvádět i odpadní vody z uvedeného areálu i jiným způsobem než gravitační kanalizací.

4000 spol. s r.o., Mlýnská 232/10, 312 01 Strakonice, Česká republika
Tel: +420 338 408 511, fax: +420 338 408 200, e-mail: info@aqio.cz

www.aqio.cz

slide 57

Závlaha vyčištěnými odpadními vodami v místě, kde nelze zasakovat

Vodoprávní úřad dále sděluje, že důvodem nesouhlasu je ust. § 38 odst. 7 vodního zákona, které přímé vypouštění odpadních vod do vod podzemních zakazuje. Pouze ve výjimečných případech za splnění zákonných podmínek (zejména vyjádření osoby s odbornou způsobilostí k jejich vlivu na jakost podzemních vod) lze předmětné vypouštění z DČOV povolit a to pokud není technicky nebo s ohledem na zájmy chráněné jinými právními předpisy možné jejich vypouštění do vod povrchových nebo do kanalizace pro veřejnou potřebu. V tomto vašem konkrétním případě doporučujeme zachovat likvidaci odpadních vod ze stávající nemovitosti, tak jak doposud, tzn. v jírně, která bude nepropustná (ust. § 38 odst. 6 vodního zákona - vlastník musí zajišťovat zneškodňování odpadních vod v bezodtokové jírně tak, aby nebyla ohrožena jakost povrchových nebo podzemních vod, a dále na výzvu vodoprávního úřadu nebo České inspekce životního prostředí prokázat jejich zneškodňování v souladu s vodním zákonem).

4000 spol. s r.o., Mlýnská 232/10, 312 01 Strakonice, Česká republika
Tel: +420 338 408 511, fax: +420 338 408 200, e-mail: info@aqio.cz

www.aqio.cz

slide 58

Zákon o vodách

Změny, o kterých se hovoří a jsou v návrhu, ale dobré s v předstihu připravovat se, i když v podstatě nic není jisté... a zaručené...a tedy zatím bez záruky

KAREL PLOTĚNÝ

---

slide 59

§ 38 - Odpadní vody změna oblasti působnosti zákona

- *Zneškodňováním odpadních vod se pro účely tohoto zákona rozumí jejich vypouštění do vod povrchových nebo podzemních nebo akumulace splaškové odpadní vody s jejím následným odvozem na čistírnu odpadních vod podle odstavce 8.*
- Další zacházení (**jiné nakládání ?**) bude už podle zákona o odpadech???. Ten už je na to nachystaný, ale...

---

slide 60

Zákon o odpadech

Pláná znění přílohových ustanovení zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, s vyznačením navržených změn

§ 2
Působnost zákona

(1) Zákon se vztahuje na nakládání se všemi odpady, s výjimkou

a) odpadních vod³⁾,

a) **odpadních vod³⁾ v rozsahu, v jakém se na ně vztahují jiné právní předpisy⁴⁾,**

3) § 38 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.
4) Zákon č. 254/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 274/2001 Sb., o vodovelech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovelech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů.

---

slide 61

Dobré je při tom znát filosofii Zákona o odpadech

- Ne všechno co vzniká při výrobě a není to výrobek je odpad- viz - **vedlejší produkt**, pokud ...
- Podle zákona o odpadech se dá **předcházet vzniku odpadů** (viz opatření přijatá předtím, než se věc stane odpadem, která omezují nepříznivé dopady vzniklého odpadu na životní prostředí a zdraví, atd.) a to i **prostřednictvím opětovného použití výrobků nebo jejich částí k původnímu účelu...** a nebo **odpad může přestat být odpadem ...** což je dokonce cíl....

490 001 010, Břevnovská 101, 252 01 Kutná Hora
Tel: +420 348 438 711, fax: +420 310 431 100, e-mail: info@aqto.cz

www.mzv.cz

slide 62

§ 9 Zákona o odpadech

Hierarchie způsobů nakládání s odpady

S odpadem, jehož vzniku nelze předejít, musí být nakládáno v souladu s touto hierarchií způsobů nakládání s odpady:

- a) **příprava k opětovnému použití**,
- b) **recyklace odpadů**,
- c) **jiné využití odpadů, například močetičkové využití**,
- d) **odstranění odpadů.**

Podpora filosofie cirkulační ekonomiky
nebo oběhového hospodaření, v oblasti
odpadních vod a využití zdrojů - Z očasu
jsme leglativně na špičce EVROPY !!!!!!
a navíc přesně v duchu naší firemní vize

490 001 010, Břevnovská 101, 252 01 Kutná Hora
Tel: +420 348 438 711, fax: +420 310 431 100, e-mail: info@aqto.cz

www.mzv.cz

slide 63

§ 38 VZ - Odpadní vody - jímky

- *Kdo akumuluje splaškové odpadní vody vznikající převážně jako **produkt lidského metabolismu** a **činností v domácnostech** a **neobsahující nebezpečné závadné látky** (§ 39 odst. 3) v bezodtokové jímce, je povinen zajišťovat jejich **zneškodňování odvozem na čistírnu odpadních vod.***

Např. šedá voda = voda

Moč a exkrementy = potencionální hnojivo

- ??? Neexistuje jiná možnost? ...ano, ale nesmím je akumulovat v bezodtoké jímce... a pak můžu aplikovat zákon o odpadech... například je pak zjevně proti logice zákona o odpadech chtít odvážet např. šedou vodu na ČOV ... dokonce je mou povinností napřed zvážit všechny další možnosti – ale na druhé straně musím mít na zřeteli – „**životní prostředí a lidské zdraví**“...

490 001 010, Břevnovská 101, 252 01 Kutná Hora
Tel: +420 348 438 711, fax: +420 310 431 100, e-mail: info@aqto.cz

www.mzv.cz

slide 64

Závěry

- Na jedné straně potřeba a podpora
  - Modrá úsporám, Chytrá obec...
  - Podpora výzkumných projektů TAČR, NAZVA
  - Politická podpora – strategie boje proti suchu
  - Legislativní – EU směrnice, Cirkulační ekonomika
- Na druhé straně konzervativní přístup
  - Částečně oprávněný
  - Částečně způsobený leností
  - Částečně odporem proti novinkám

ASIO, spol. s r.o. Masarykova 223/10, 272 02 Brno, Česká republika
Tel: +420 544 628 011, fax: +420 544 628 002, email: info@asio.cz

www.asio.cz

slide 65

Závěr

- Hledejme způsoby (jak to udělat aby to šlo)
  - Stejně nás okolnosti dřív nebo později donutí a čím později začneme s hledání možného, tím více nesmyslných rozhodnutí bude nutno napravovat
- Nehledejme důvody proč to nejde
  - Statistika a praxe už tisíckrát prokázaly, že je vždy víc řešení ... a nakonec se nějaké najde, jen musíme chtít hledat

ASIO, spol. s r.o. Masarykova 223/10, 272 02 Brno, Česká republika
Tel: +420 544 628 011, fax: +420 544 628 002, email: info@asio.cz

www.asio.cz

HROZBA SUCHA NA ÚZEMÍ ČR A AKTIVITY MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ K OMEZENÍ JEHO NÁSLEDKŮ

slide 1

Kutná Hora - 2016

**Hrozba sucha na území ČR
a aktivity ministerstva zemědělství
k omezení jeho následků**

**RNDR. PAVEL PUNČOCHÁŘ, CSC.,
SEKCE VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ
MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ**

slide 2

Kutná Hora - 2016

OECD – „Disponibilní zásoby vody v evropských zemích“

Zdroj: EEA – Istanbul, 2009

slide 3

Kutná Hora - 2016

Hlavní výstupy scénářů pro ČR

- ❖ celkový úhrn srážek se příliš nezmění
- ❖ dramaticky se změní jejich distribuce v průběhu roku (i meziročně?!)
- ❖ „ZAPOMEŇTE NA PRŮMĚRY – ROZHODNOU EXTRÉMY“ :
povodně a sucha

HROZBA SUCHA NA ÚZEMÍ ČR A AKTIVITY MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ K OMEZENÍ JEHO NÁSLEDKŮ

slide 4

Kutná Hora - 2016

- ❖ změnit náhled na povodně – mají negativní dopady → **ale jsou vodním zdrojem** pro překlenutí sucha na území „střechy Evropy“
- ❖ „stará pravda“ na území ČR (ČSR) – nádržemi zachytit povodně, využít akumulaci na posílení vodních zdrojů k překlenutí sucha
- ❖ historie vodního hospodářství ČR – Výzkumné ústavy založené již v r. 1919

---

slide 5

Kutná Hora - 2016

Celkem 9x od 1997

POVODNĚ
1997, 1998, 2000, 2001, 2002
2006, 2009, 2010, 2013

Celkem 2,5x od 1997

SUCHO
2003, 2014, 2015

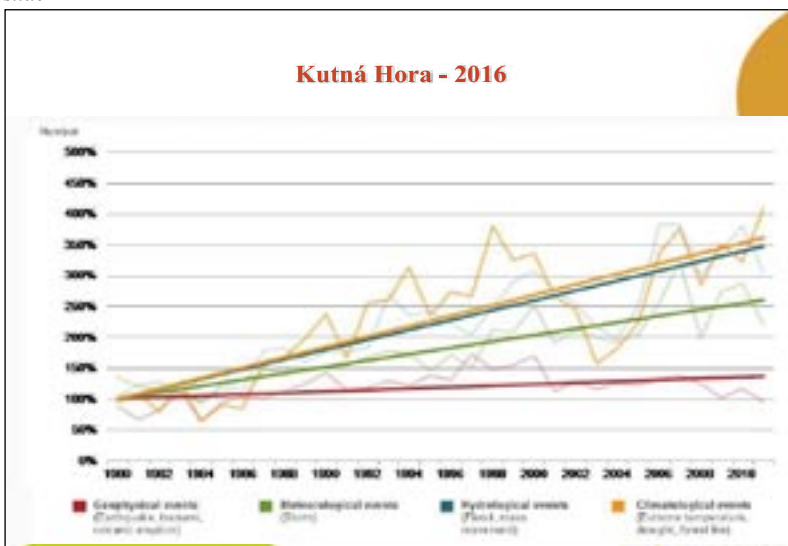

---

slide 6

---

slide 7

Kutná Hora - 2016

Bilanční zajištění vodních zdrojů dle scénářů

scénář	% nezabezpečených odběrů				
	Povodí Vltavy, s.p.	Povodí Labe, s.p.	Povodí Ohře, s.p.	Povodí Moravy, s.p.	Povodí Odry, s.p.
střední	53-63	30	45	72	0^{*)} ?

^{*)} hodnoty z celé soustavy nádrží

*Účinnost akumulace vody v přehradních nádržích potvrdily
jak transformace povodňových průtoků,
tak nalepšování průtoků vody v letech 2003 a 2015*

slide 8

Kutná Hora - 2016

Meziresortní komise VODA - SUCHO

- založena ministry MZe a MŽP (2014)
- Cíl: Podklady pro vypracování „Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky“
- 19 členů, zapojeno 12 institucí, + poradní sbor

MZe	MŽP
SPÚ	ČHMÚ
VÚMOP v.v.l.	VÚV TGM v.v.l.
SOVAK	MPO
SVH (Povodí s.p.)	MMR
HZS	IEEP

slide 9

Kutná Hora - 2016

„Příprava realizace opatření pro zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody“
(schváleno usnesením vlády ČR č. 620 z 29. července 2015)

- Monitorovací a informativní opatření („A“ – 7 úkolů)
- Legislativní opatření („B“ – 6 úkolů s 9 pod-úkolů)
- Organizační a provozní opatření („C“ – 8 úkolů)
- Ekonomická opatření („D“ – 6 úkolů)
- Technická opatření („E“ – 8 úkolů)
- Environmentální opatření („F“ – 8 úkolů)
- Jiná (doplňující) opatření („G“ – 7 úkolů)

Celkem 50 úkolů, MZe řeší 25, ostatní MŽP, MPO, MV

HROZBA SUCHA NA ÚZEMÍ ČR A AKTIVITY MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ K OMEZENÍ JEHO NÁSLEDKŮ

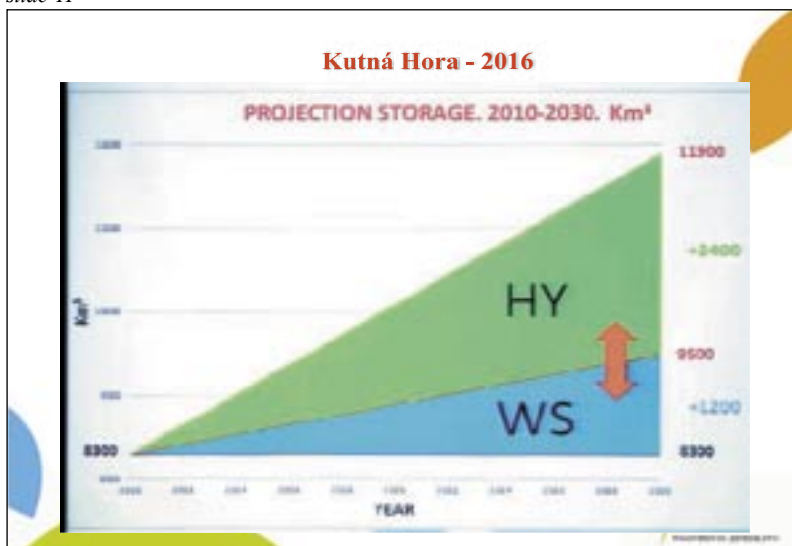
slide 10

Kutná Hora - 2016

Generel lokalit k akumulaci povrchových vod

- ❖ rozsáhlé diskuse s dotčenými obcemi, ochranou přírody, s podporou značné části sdělovacích prostředků a veřejnosti – vesměs negativní stanoviska
- ❖ Diskuse k revizi a aktualizaci Generelu k navýšení počtu lokalit zařazením dříve vypuštěných:
  - revize 2015 – návrh rozšíření s.p. Povodí o 27 + 2 z KÚ
  - aktualizace 2016 po projednání s obcemi + 16
  - 2 vyjmuty pro prevenci povodní
  - ?? Výsledek projednání s MŽP
  - Zjevně žádné změny, trvá původních 65 lokalit

slide 11

slide 12

Závlahy Praha – 27. 04. 2016

- ❖ Navrženo založení a financování 12 programů na období 2016 – 2033 (ve 3 etapách)
  - Podpora rozvoje závlahových zařízení
  - Odstranění sedimentů z nádrží a zvýšení objemu akumulované vody
  - Propojení vodárenských soustav
  - Propojení vodohospodářských soustav
  - Údržba drobných vodních toků a výstavba malých nádrží a rybníků bez rybochovného cíle
  - Obnova zaniklých rybníků a nádrží
  - Příprava výstavby nádrží v regionech vystavených častému suchu
  - Podpora regulace odtoku z melioračních drenáží

slide 13

Zemědělská akademie - 2016

Generel vodního hospodářství krajiny České republiky
Etapa I.

Mendelova universita v Brně, Centrum výzkumu globální změny
AV ČR, VÚV TGM v.v.i., VUT Brno, VÚMOP v.v.i.

---

slide 14

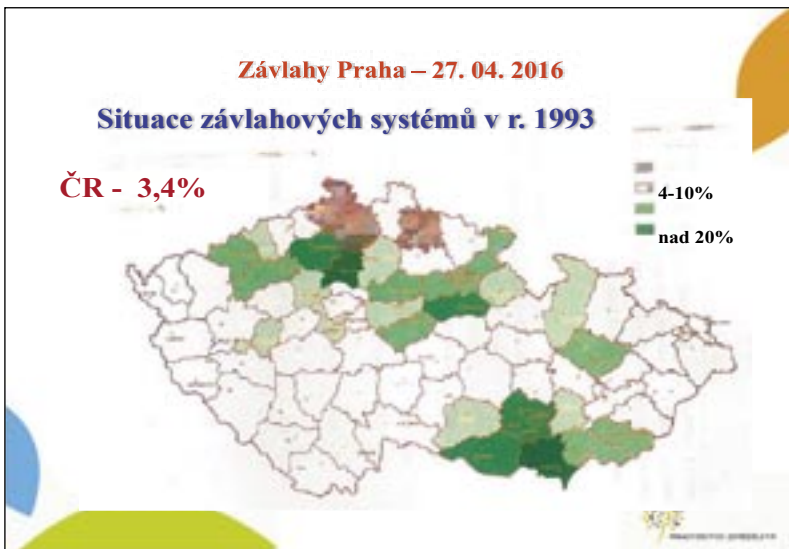

---

slide 15

HROZBA SUCHA NA ÚZEMÍ ČR A AKTIVITY MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ K OMEZENÍ JEHO NÁSLEDKŮ

slide 16

Závlahy Praha – 27. 04. 2016

Stávající využívané závlahové systémy

s. p. Povodí	Počet odběratelů	Průměrný odběr (tis. m3)
Labe	48	7 312
Vltavy	22	666
Ohře	31	302,7
Odry	9	194
Moravy – p. Dyje	34	15 637,9
Moravy – p. Moravy	10	40,8

slide 17

Závlahy Praha – 27. 04. 2016

Požadavky na rozšíření zavlažovaných ploch

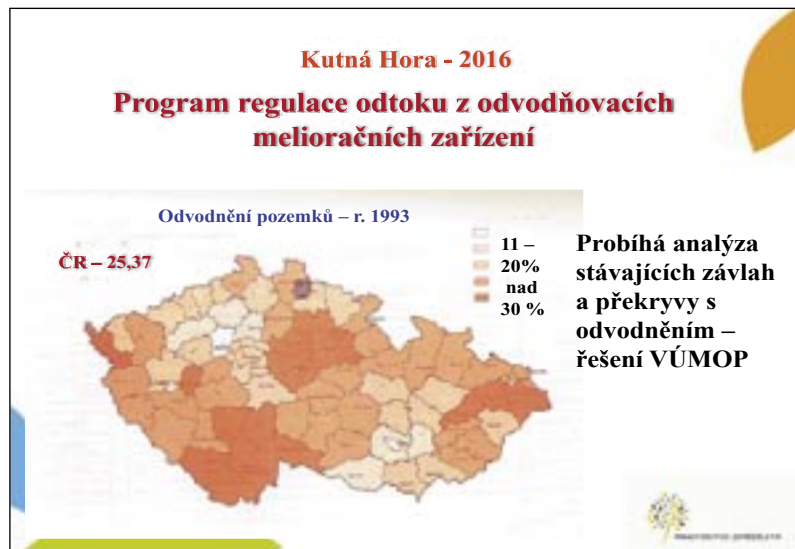
s. p. Povodí	Počet žadatelů	Plocha k závlaze (ha)
Moravy	29	1 654,9 + dovybavení stávajících
Labe	37	11 954 + dovybavení stávajících
Vltavy	15	433,6 + dovybavení stávajících
Ohře	10	191 + dovybavení stávajících
Odry	0	0

slide 18

- Závlahy Praha – 27. 04. 2016**
- Dotační tituly pro rozvoj a obnovu závlah**
- Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách (60 000,- Kč/ha, dlouhodobý hmotný majetek) -pokračuje
  - Podpora konkurence schopnost agropotravinářského komplexu – závlahy: Podpora obnovy a budování závlahového detailu a optimalizace závlahových sítí je nově připravován: Program rozvoje závlahových zařízení (zahrne HZZ, čerpací stanice, nádrže i detaily)
  - Program na podporu rekonstrukce, oprav a modernizace hlavních odvodňovacích zařízení

slide 19

slide 20

Kutná Hora - 2016

název lokality	státní podnik Povodí	kraj	vodní tok	plocha lokality (ha)	objem nádrže (mil. m ³)	počet dotčených budov
Pěčín	Labe	Královéhradecký	Zdobnice	80,0	17,1	8
Vlachovice	Moravy	Zlínský	Vlára	156,3	19,4	5
Senomaty	Vltavy	Středočeský	Kolešovický potok	25,6	0,7	0
Šanov	Vltavy	Středočeský	Rakovnický potok	22,2	0,5	0

slide 21

Kutná Hora - 2016

Názorový rozpor, který nepříznivě ovlivňuje veřejnost

- ❖ **objem vody v půdě a krajině je zásadní a výrazně převyšuje kapacitu nádrží – nač je tedy dále budovat**
  - **Kolik vody se tedy skutečně zadrží a kdy?**
  - **Kolik z ní bude dostupným vodním zdrojem?**
- ❖ **akumulace vody v přehradních nádržích je nutná,**
  - **Objemy vody a jejich využitelnost lze kvantifikovat!**
  - **Jde o vodní zdroje k udržitelnosti života!**
  - **Neomezují se žádná opatření pro retenci vody v území a zadržení v krajině!**

HROZBA SUCHA NA ÚZEMÍ ČR A AKTIVITY MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ K OMEZENÍ JEHO NÁSLEDKŮ

slide 22

Kutná Hora - 2016

**Jak s rozpory v pojetí prevence povodní
a prevence před dopady sucha????**

- *Nikdo z vodohospodářů ("techniků") nebrání rozvoji retence vody v krajině a přírodě blízkým opatřením*
- *Výsledky z prevence povodní jednoznačně svědčí o malé účinnosti přírodě blízkých opatření (realizovaných výrazně vyššími náklady)*
- *Výsledky prevence dopadů sucha plošnými opatřeními ke zvýšení retence vody v území nejsou k dispozici – kromě teoretických odhadů možností zvýšení objemů vody v půdě*

---

slide 23

Kutná Hora - 2016

**Bezesporu rozumným řešením je
realizace obou přístupů**

- ❖ *Zlepší se životní prostředí, ráz krajiny a revitalizují se upravené vodní toky, vrostle biodiverzita a zkvalitní se stav ekosystémů*
- ❖ *Bude zajištěna dostupnost a udržitelnost našich vodních zdrojů*
- ❖ *Proč tedy negování stanovisek, rozpory a zdržování realizace opatření jednostranným nadřazováním veřejného zájmu?*

---

slide 24

Kutná Hora - 2016

Děkuji za pozornost !

pavel.puncochar@mze.cz

NOVELA PŘESTUPKOVÉHO ZÁKONA, KODEX SPRÁVNÍHO TRESTÁNÍ

slide 25

**Zákon č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon o
přestupcích, zákon o Rejstříku trestů a některé další
zákony
účinnost od 1. 10. 2015 a od 1. 10. 2016**

**Návrh zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o
nich (tzv. kodex správního trestání),
sněmovní tisk č. 555,
účinnost navrhována od 1. 7. 2017**

XXXI. setkání vodohospodářů v Kutné Hoře

JUDr. RNDr. Jitka Jelínková, Ph.D.
judr.jitka.jelinkova@gmail.com

slide 26

Delikttní odpovědnost (= odpovědnost za protiprávní jednání)

1) **trestněprávní odpovědnost**: odpovědnost za trestné činy

2) **správněprávní odpovědnost**:

- **odpovědnost za přestupky**
(subjektivní – předpokladem zavinění)

- **odpovědnost za správní delikty právnických osob a
fyzických osob při výkonu podnikatelské činnosti** (objektivní
– za porušení právní povinnosti bez ohledu na zavinění)

slide 27

prameny právní úpravy trestání přestupků:

1) **zvláštní zákon** (např. vodní zákon, zákon o ochraně ovzduší,
zákon o ochraně přírody a krajiny)

2) **zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích**

(obecná část: *základy odpovědnosti za přestupek*, zvláštní část:
skutkové podstaty některých přestupků, řízení o přestupcích:
*zvláštní procesní ustanovení vůči obecné úpravě správního
řízení*)

3) subsidiárně **správní řád** na přestupkové řízení

NOVELA PŘESTUPKOVÉHO ZÁKONA, KODEX SPRÁVNÍHO TRESTÁNÍ

slide 28

prameny právní úpravy trestání tzv. jiných správních deliktů (právnických osob a fyzických osob při výkonu podnikatelské činnosti):

1) zvláštní zákon (např. zákon o odpadech, vodní zákon atd.)

2) správní řád

V důsledku absence právní úpravy vzniká **řada nejasností: např. analogické použití přestupkového zákona na trestání jiných správních deliktů** (např. zásada absorpční při ukládání sankce za sbíhající se správní delikty x zásada kumulativní /přesněji: více samostatných pokut za jednotlivé delikty/)

slide 29

Zákon č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon o přestupcích, zákon o Rejstříku trestů a některé další zákony

1) ustanovení nabývající účinnosti 1. 10. 2015

- § 13 PřestZ: zvýšení pokut v blokovém (z 1 000 Kč na 5 000 Kč) a příkazním řízení (ze 4 000 Kč na 10 000 Kč)

- § 20 PřestZ: přerušení běhu 1roční lhůty pro projednání přestupku zahájením řízení a vydáním rozhodnutí o vině, event. doručením příkazu – počíná běh nové 1roční lhůty, max. však 2 roky!

Přísnější úpravu prekluze přestupku lze samozřejmě použít pouze u přestupků spáchaných od 1. 10. 2015.

slide 30

Zákon č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon o přestupcích, zákon o Rejstříku trestů a některé další zákony

1) ustanovení nabývající účinnosti 1. 10. 2015

- § 57 PřestZ: povinné společné řízení o přestupcích téhož pachatele, jejichž skutková podstata se týká porušení právních povinností vyskytujících se ve stejné oblasti veřejné správy; dále se netýká přestupku, který byl spáchán po zahájení řízení! (tedy zúžení povinnosti vést společné řízení)

- § 76 PřestZ: zastavení řízení z meritorních důvodů (např. skutek nebyl obviněnému prokázán) rozhodnutím ve věci

a další změny vyvolané potřebami praxe

slide 31

Zákon č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon o přestupcích, zákon o Rejstříku trestů a některé další zákony

2) ustanovení nabývající účinnosti 1. 10. 2016

centrální evidence vybraných přestupků pro účely

- **přísnějšího postihu opakovaného spáchání přestupků proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití, proti majetku**

§ 91a: přešupek je spáchán opakovaně, je-li spáchán do 12 měsíců od nabytí PM rozhodnutí o stejném přestupku

- horní hranice pokut zvýšena o polovinu, u některých sk. podstat též možnost uložit spolu s pokutou zákaz pobytu, nemožnost projednat v blokovém řízení, ukládá-li se vyšší sankce

slide 32

Zákon č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon o přestupcích, zákon o Rejstříku trestů a některé další zákony

2) ustanovení nabývající účinnosti 1. 10. 2016

centrální evidence vybraných přestupků pro účely

- **posuzování spolehlivosti fyzických osob podle některých zákonů, např. zákona o zbraních, zákona o obecní policii**

proto se zavádí centrální evidence přestupků též na úseku zbraní a střeliva, na úseku používání výbušnin, na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, na úseku zemědělství, myslivosti, rybářství, na úseku obrany ČR

slide 33

Zákon č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon o přestupcích, zákon o Rejstříku trestů a některé další zákony

- **centrální evidence vybraných přestupků bude vedena Rejstříkem trestů** (organizační složka státu podřízená Ministerstvu spravedlnosti)

- **údaje bude zapisovat správní orgán, který o přestupku rozhodoval v posledním stupni** prostřednictvím el. formuláře, nebo el. aplikace spravované Rejstříkem trestů do 5 dnů od nabytí PM rozhodnutí o přestupku

- pokuty v blokovém řízení, kde rozhodovala obecní policie, zapíše obecní úřad

NOVELA PŘESTUPKOVÉHO ZÁKONA, KODEX SPRÁVNÍHO TRESTÁNÍ

slide 34

Zákon č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon o přestupcích, zákon o Rejstříku trestů a některé další zákony

- obrana FO proti nesprávným zápisům v evidenci přestupků:
námitkové řízení
- stanoven **obsah evidence přestupků a doba uchování údajů (5 let od nabytí PM rozhodnutí o přestupku)**
  - poskytování údajů z evidence přestupků
- opis z evidence přestupků** bude vydán na základě žádosti (elektronická aplikace, dálkový přístup):
- **správnímu orgánu oprávněnému projednat přestupek pro účely jeho projednání, orgánům činným v tr.ř., soudům atd.**

slide 35

Související otázky správního trestání

- judikatura: ***“Pro správní trestání musí platit obdobné principy a pravidla jako pro trestnost trestných činů.”***
- vládou schválená **koncepce reformy správního trestání** (usnesením ze dne 20. 2. 2002)
- kodex správního trestání (nový zákon o přestupcích a jiných správních deliktech) dosud nebyl přijat
- návrh zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, sněmovní tisk č. 555, účinnost navrhována od 1. 7. 2017***

slide 36

Návrh zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

- **pod pojem “přestupek” zahrnut i delikt PO a FOP** (proto “kodex správního trestání”)
- právní úprava by měla zaplnit mezery současné úpravy správního trestání, např. **problém „zadavatel – zhotovitel“ - nově postih účastenství** (FO - organizátor, návodce, pomocník - ale bude to muset výslovně stanovit zákon, širší definice PO jako pachatele), **odpovědnost právního nástupce PO či osoby, která pokračuje v podnikatelské činnosti FOP**
- diskutovaná otázka: **požadavky na oprávněnou úřední osobu** (VŠ vzdělání Mgr. právo nebo jiné VŠ vzdělání alespoň Bc. a zkouška odborné způsobilosti u MV, výjimky po přechodnou dobu)

slide 37

Správní postih a trestní postih

- trestní zákon č. 140/1961 Sb. byl s účinností od 1. 1. 2010 nahrazen trestním zákoníkem č. 40/2009 Sb.

- zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (zákon č. 418/2011 Sb., účinnost od 1. 1. 2012)

§ 2 PřestZ: nejde o přestupek, jde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních předpisů nebo o trestný čin

§ 20 odst. 4 PřestZ: do běhu prekluzivní lhůty se nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo tr. řízení podle tr. řádu (nutno přesně určit: záznam o zahájení úkonů tr. řízení – PM usnesení o odevzdání n. postoupení věci spr. orgánu k projednání přestupku)

§ 66 odst. 3 písm. b), § 71 písm. a), § 76 odst. 1 písm. g) PřestZ (Odložení věci, Postoupení věci, Zastavení řízení)

Klíčové je posouzení totožnosti skutku! Pro souběžný postih správní a trestní – např. majetkový tr. čin a ekologický přestupek

slide 38

Přestupek, jiný správní delikt, totožnost skutku

- speciální úprava má přednost před obecnou

Letitý spor o přestupky podle 53 LesZ (porušení zákazů v rámci obecného užívání lesa, např. jezdit a stát motorovými vozidly) a správní delikt podle § 54 odst. 2 písm. c) („provádí činnosti v lese zakázané“) - *rozsudek KS v Brně z 5. 3. 2015 zařazený do Sb. NSS): úprava přestupků podle § 53 LesZ je speciální*

- posouzení „idem“ (totožnosti skutku)

Skutek je právní teorií vymezen jako jednání, následek a příčinná souvislost mezi jednáním a následkem.

Pro posouzení „idem“, tedy zda jeden skutkový děj = **skutek de facto** je více **skutků de iure**, jsou rozhodující **odlišné právní následky = porušení či ohrožení různých chráněných zájmů**

Dobře vysvětluje *rozsudek NSS ze dne 3. 6. 2015, Sb. NSS č. 3251, 9/2015*

slide 39

Základy odpovědnosti za přestupek a jiný správní delikt (hmotněprávní otázky správního trestání)

- materiální znak deliktu

- subjektivní x objektivní odpovědnost

- lhůty pro uložení pokuty (zánik odpovědnosti)

- delikty dokonavé a trvajících, event. pokračujících

- souběhy deliktů (jednočinné, vícečinné)

- zásada ne bis in idem, zásada absorpční

- odpovědné subjekty (např. vlastník a nájemce zařízení, zadavatel a zhotovitel prací)

- odůvodnění výše pokuty, kritéria

NOVELA PŘESTUPKOVÉHO ZÁKONA, KODEX SPRÁVNÍHO TRESTÁNÍ

slide 40

Řízení o přestupku a jiném správním deliktu (procesní otázky správního trestání)

-postupy před zahájením řízení (např. kontrola, „terénní šetření“, zajištění důkazu před zahájením řízení - § 138 spr. řádu, podávání vysvětlení, oznámení orgánu policie, jiného státního orgánu, obce, občana, postoupení orgánem činným v tr. řízení ...)

- zahájení řízení o pokutě, vymezení skutku, změna právní kvalifikace skutku

- účastníci řízení o pokutě

- dokazování

- ústní jednání o přestupku

- přerušování řízení, zastavení řízení

- náležitosti meritorního rozhodnutí, lhůty pro vydání rozhodnutí

Poznámky